

DIARI CAPITAL

POLITICH Y LITERARI

ANY III.

BARCELONA.—DIUMENGE 23 DE JANER DE 1881.

528

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÀQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.—Barcelona, un mes 5 rals. | Fora, un trimestre, 20 | Extranger, (unió postal) trimestre 40

SANTS DEL DIA.—S. Ildefonso arq. de Toledo y Sta. Emerenciana vg. y mrs.—QUARANTA HORAS.—Ntra. Sra. dels Dolors.

SECCIO DE MODAS Y LABORS

MODAS.

En aquesta època del any, los trajes per los balls de disfressa, ocupan preferentment l'atenció de las senyoras, per lo tant ne faran avuy lo tema de la nostra petita revista; encara que siga un xich difícil prefixar determinats models, ja que solament lo bon gust pot servir de norma per escullir lo disfress, que ensembs que siga original y artístich, escaigui bé á la figura de la senyora que l'ha de portar.

Dos models nos han produhit excelent efecte per sa sensillesa l' un y per sa originalitat l' altre. Es lo primer un traj de *aldeana* dels Pirineus y està disposat de la següent manera: faldilla curta de la roba anomenada vel de religiosa, de color crem, guarnida ab unes llargues bagas de satí blau, de 10 centímetres d' ample ribetejadas de galó de plata; la doble faldilla ab forma de *tablier* va nuada al darrera ab un gros llas portant al voltant una guarnició de *ponpons* blaus y crem. Lo cos ab punxa devany y darrera va adornat ab la mateixa guarnició y damunt d' aquest hi va una petita *torera* de color crem ab mànegas justas fins al colse, en qual lloch tomba una petita bota de satí blau. En lo cap, á l' usansa de las passiegas, hi va nuat un llach tros de *fular* ó satí blau. Mitxes de seda blava brodadas de plata y sabata de satí d' igual color.

S' anomena l' altre traj *Divorci* y sa original confecció es la que anem á ressenyar: faldilla llarga ab cola de un metro 25 centímetres de llargada recullida ab uns grossos cordons en la part esquerra formant *tahlier* en lo devant. Armilla d' home de llana blanca ó satí blanch, segons siga la roba del traj. Los devants del cos (que s' de forma rodona) van cordats drets, obrintse desde la cintura per deixar veure 4 ó 5 botons de l' armilla. Las mànegas de 4 pams d' amplada per 1 metro 50 centímetres de llargada, son obertas desde damunt de l' ombrera, juntantse las puntas del capdevall en l' extrem de la costura de l' esquerra del cos. Lo coll de roba negra, es dret, deixantsen veure un de tela blanca de la mateixa forma. Petxera de puntas blanques, guants negres fins á mes amunt del colse, botas de montar de xarol y un petit birret d' advocat de vellut negre.

Figuri de Paris.—Vestits de carrer.

DESCRIPCIO DEL GRABAT.

Vestits de carrer.—Núm. 1.—Vestit de cassimir luter y satí luter.—La faldilla va guarnida d' un alt volant de cassimir plegat, tallat per biaixos de satí. Lo costat dret de la túnica es replegat á lo militar, ab forro de satí; lo costat esquerra va guarnit ab un biaix de satí y botons de metall. La part de darrera es en forma de *puf*. Jaqueta de cassimir brodada de satí, ab cinturon de satí cordat ab brotxes d' acer. Màniga de colse, terminada per un guarniment de satí ab botons y volant de cassimir. Rufat de satí à baix de la costura de l' esquerra.

Núm. 2.—Vestit de vigonya y vellut vert d' eura.—Faldilla de vigonya guarnida ab tres volants plegats.—Túnica de vigonya.—Devantal á biaix, ab doble biaix de vellut. Per darrera penja una llenca dreta, igualment adornada de vellut. Cos corassa, terminant en punta al devant y formant postillón al darrera. Un biaix de vellut segueix los contorns del cos en lo devant y costats; un *fichú* de vellut plegat, ab un nús. Màniga de colse, ab un vellut en la boca-màniga.—Sombrero de feltre *peluche beige*.

Núm. 3.—Vestit de cassimir vert y *peluche* escocesa.—Faldilla de cassimir, terminada per un volant plegat ab un abultat plegat en las oberturas de la túnica.—Altra faldilla plana de *peluche*, oberta en los devants y costats y llassada ab una cinta verda. L' esquena es de forma princesa ab *puf* adornat ab cinta de satí.—Sobre-falda oberta de *peluche* escocesa y cassimir. Lo cos es de cassimir y cordat al mitx. Doble coll y mániga de colse, terminada per un doble guarniment.—Sombrero de *peluche* verda plegada ab bridás de cinta de satí y ram de plumas.

Espectacles.**PUBLICHS.**

TEATRO PRINCIPAL.—Companyia de opereta cómica italiana.—Funció per avuy diumenge.—Tarde.—Tercera representació de la opereta bufa en 3 actes y 5 cuadros **Barbe-Bleu** y 14.ª representació del gran ball mimích fantastich en 1 acte y 3 cuadros **Glorinda**.—Entrada 1 pesseta.—A las 3.

Per la nit.—23.ª d' abono.—Torn impar.—Il Picolo Faust, y l' gran ball Clorinda.—Entrada 1 pesseta.—A las 8.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Diumenge 23.—32 d' abono.—Torn par.—Per la tarde á las 3.—La graciosa ópera de espectacle **Mefistofele**.—Entrada 4 rs.—Per la nit **Un ballo in maschera**.—A las 8, á 6 rs., quint pis, 4 rals.

TEATRO DEL CIRCO.—Novetat per avuy.—Tarde **El potosi submarino** y treball artístich per Rudolph.—Per la nit **Marina**, segona funció per M. Rudolph, **Lavoz Pública** y **Arturo di Conanglelo**.

Demà, debut de la tiple senyora Peset.

TEATRO ROMEA.—per avuy diumenge: tarde.—Lo drama en 4 actes y un prolech **Una virtut aragonesa** y la pessa **La campanilla de los apuros**.—Entrada 12 cuartos.—A las 3.

Per la nit.—Lo drama català en 3 actes **Senyora y Majora** y la pessa **Un barret de pega**.—Entrada 2 rs.—A las 8.

Lo dilluns pròxim á benefici de don Hermenegildo Goula.—Lo drama català en 3 actes **Pau Claris** y la pessa **Cel rogent**.—Se despatxa en contaduria.

Lo dimars tindrà lloc lo estreno de la pessa, parodia de la aplaudida comèdia **Lo dir de la gent**, titulada **Xiu Xiu**.

Se despatxa en contaduria.

TEATRO DEL ODEON.—Dimenge.—Tarde y nit.—Primera representació del interessant drama, de gran aparato, en sis actes, **Maria de Rúdenz ó la superiora del convento de Aaran**, y la molt divertida comèdia en 2 actes **Anar per llana y sortir esquilat**.

TEATRO DE NOVEDATS.—Avuy diumenge.—Tarde: **Los Madgyares**, en 4 actes.—Entrada 2 rs.—A las 3.—Per la nit **Las hijas de Eva**, en 3 actes y **El baron de la Castaña**, en 1 acte.—Entrada 2 rs.—A un quart de nou.

TEATRO ESPANYOL.—Avuy diumenge.—Estreno del drama de gran aparato en 6 actes **La República francesa**, posada en escena ab numerosos decorats, trajes, banda republicana, ball, y 180 comparsas.

Entrada 12 cuartos.—A las 3.

Per la nit.—9.ª representació del aplaudit drama en 8 actes **La Patizamba y Compañía**.—Entrada 2 rs.—A las 8.

BON RETIRO.—Avuy diumenge se posará altra vegada en escena la comèdia de màgia **El espíritu del mar**.—Entrada 1 ral y mitx.—A dos quarts de quatre.

CIRCO EQUESTRE BARCELONES.—Plaça de Catalunya. Betlem situat en lo local que ocupa 'l café Nou.—Entrada 1 ral desde las 2 de la tarde fins las 11 de la nit.

Hi há la adoració dels sants Reys deguts al celebrat escultor Talarnt.

CIRCO EQUESTRE BARCELONES.—Plaça de Catalunya.—Menageria Oriental.—Esposició Zoològica.—Fieras, micos, cabras y gossos sabis.—Gran rebaixa de preus.—Funció per avuy á las 8 de la nit.—Palcos sens entrada 24 rs.—Assentos fixos ab entrada 3 rs.—Entrada general, 2 rs.—Noysmenors de 10 anys 1 ral.

SALÓ BARCELONES.—Cárme, 38.—Avuy á dos quarts de quatre de la tarde, ball.—A dos quarts de nou de la nit tindrà lloc en lo citat Saló un ball de societat.—Lo local estarà ricament alfombrat.

Un bitllet de caballer, 4 rs.

PARTICULARS.

TIRSO DE MOLINA, TEATRO DEL OLIMPO.—A las 8.—Lo nou é interesant drama en 3 actes de don Joseph Echegaray, **La muerte en los labios**.

SOCIETAT LATORRE—Temporada de Carnaval de 1881.—Las nits de 'ls dimars dias 8 y 15 del proxim febrer tindrà lloc los **GRANS BALLS PARTICULARS DE MASCARA**, disposats per dita Societat en los salons y p'lico escénich del TEATRO ROMEA, profusa, espléndida y ricament decorats é illuminats.

BASES DE SUSCRIPCIO.—Una acció composta de un bitllet de senyor y tres invitacions pera se nyora pe 'ls dos balls, 8 pessetas.

Se suscriu en la litografia y Confiteria del Liceo. Rambla del Centro, 10.—Sombrererias: de Juvé, Fernando, 33.—Sucursal de Tanganelli, Rambla Sant Joseph, 24.—Perruquerias: de Pepe, Asalto, 10.—Dos amichs, Unió, 14.—Bertran, Sant Pau, 56.—Codina y en Contaduria del teatro Romea, de 10 á 1 del matí y de 6 á 11 de la nit, tots los días.

Reclams.

MONTE-PIO CATALA DE QUINTAS.

Los joves qu' han de ser quintats aviat trovaran ventatxes positivas ingressant en la Associació general del Monte-pio.

Lo benefici pera los que surtin soldats, es lo repart que 's fá als mateixos de las cantitats dels que quedan lliures. Si aquest any la quinta no fos de mes de cinquanta mil homes, los socis podrian esperar doblar lo capital, com aixís ha resultat proporcionadament en las dues liquidacions anteriors.

Lo Monte-pio ampará á sos associats durant 'ls quatre anys de servei, donànsoli lo seu capital y beneficis si algun dia son demanats á suprir l' anterior número que 's hagués exceptuat.

Cuida també de treure las llicencias y procura fer quan sia necessari, á fi d' evitar á las familias tota classe de gastos y molestias.

Com proba de la confiança que inspira 'l Monte-pio y de las ventatxes que proporciona, podem dir que aquest any han vingut ja á inscriures molts de aquells qu' en los dos anteriors tingueren algun fill ó germà associat.—Lo Director, Joseph Suaso.

COL-LEGI DE S. ILDEFONS,

Cupon, 7, Barcelona.

PROFESSORS:

Don Hermini Forns: Llicenciat en Filosofia y Lletres.

Don Andreu Roca: Professor de Llatinitat y Humanitats.

Don Joseph Franquesa: Llicenciat en Filosofia y Lletres.

Don Pau Tort: Batxiller en Ciencias y Lletres.

Don Esteve Vergés: Doctor en Ciencias.

Don Anton Rigalt: Professor en Dibuix.

Don Joan Velazquez: Professor en Música.

Don Joseph Buixó: Professor en Gimnasia.

Don Lluís Quingles: Professor Mercantil.

Don Manel Cortina: Professor Calligrafo.

Don Joseph Roig: Ingenier.

Pàrvuls, primera y segona ensenyansa, ensenyansa mercantil completa, idiomas, dibuix, gimnassia. Preparació d' alumnos per carreras especials.

Espayós lloch, Método especial de ensenyansa, lo Director, Sr. Vilaret.—Lo Vice-Director, senyor Sacases.

COUCHS

Lo mellor específich pera destruirlos rapidament, es lo Lombricido Formiguera, premiat en varias exposicions nacionals y estrangeras. Es sumament agradable, fa tenir gana, regenera y fortaleix a las criatures.

Deposit Central, Dr. Foruera, carrer de Fernando VII, 7.—Barcelona.

GRAN FABRICA CATALANA de Joseph Tutau, de banos paraguas y sombrillas per major y menor.—Se telan y arreglan.—Rambla de Sant Joseph, número 30, devant de la Virreina.

LA UNIVERSAL

GRAN basar de sas treria, robes arroba.

fasas y á mida; carrer Nou, núm. 10, botiga.

Grandiós y variat assortit de trajes d' última novetat, confeccionats ab l' esmero que te ja acreditat dit establiment.—Trajo complet de 6 1/2 duros fins á 15.—Local y gèneros del país y extranjers separat per la mida.—Preu fixo.—Carrer Nou de la Rambla, núm. 10, botiga.

ANTIGA TINTORERIA DEL CENTRO

Carrer de la Llibreteria, 13.

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en vestits de seda y mocadors de crespo.

No equivocarse. Llibreteria 13.

VENERO

Sa curació espronta radical y segura, sense mercuri copaiava ni altres preparacions perjudicials, per medi del AIXEROP ANTI-VENEREO DEL DR. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors estrenyiments; 'l venereo, en fi, en totes las seves formes, per crònic que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal.—Veijis lo prospecte.—Dirigir-se al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

UNA JÓVE que sab la seva obligació en cusir, apedassar y surgir, desixariat rovar alguna casa per anarhi á treballar un dia á la setmana. Lo preu es sumament mòdich. Informarán en lo forn del carrer de 'ls Sombrerers.

CAMISAS A MIDA Carrer Pelayo, n.º 30,
frente 'l carril de
Sarrià. Despatx de 8 á 12 y de 3 á 7.

APRENENTS se'n necessitan en los tallers d'encuadernacions de 'n E. Domech y Comp. Ausias-March, 95.

50 TAPINERIA 50

LA LUCIA
Fábrica de cotillas

RELOTJES Sens competencia per lo bons y baratos: desde 2 duros, de plata garantits per 5 anys des de 5 duros; de or desde 13.

Graus novetats en leontinas. Especialitat en tota classe de PETACAS, BOCUILLAS Y MISTERIAS Ultimas novetats en tota classe de objectes pera serveis de taulas. Guberts inalterable desde 2 rals parell.—BASAR PARISIEN, 35, Rambla del Centro, 35, al costat del Passatje de 'n Bacardi.

GRAN JOYERIA Y PLATERIA
DE
JOSEPH L. GUIMET.
Pasatje del Rellotje, 3, botiga

Gran y variat sortit de joyas d' última novetat, tan del país com del estranger; continuada varietat en modas, bon gust y à preus sumament reduhits.

AVIS ALS SENYORS propietaris.

Baratura en los papers pintats pera decorar habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitjin fer emparar, trobarán un gran y variat assortit desde 'l preu de 2 rals pessa endavant.—Se reben encarrechs pera portar los mostruris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

HERPES sarna, escrofulas y demés humors, aixis interns com externs. No descuydar que 'l Rop antiherpètic de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es 'l únic que 'ls cura radicalment, sens que donguin senyal d' haber existit.—Vejis lo prospecte.—Unich depòsit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

LA EMPERATRIZ
3 Escudellers Blanxs 3

Secció d' economia
DOMÉSTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Carns, despullas y tocino, sense variació.

Pescaterias.—*Mercat del demati.*—Assortit de llagostins que 's venian á 7 rals y mitx la tersa, congas y calmarros á 6, llus á 4 y mitx, lluernes y burros á pesseta, molles de 22 á 28 quartos, mòllaras á 24, surell á 20 raps á 18, bogas y saíté á 16, rexada y sardina á 14, y pops á 10.

Mercat de la tarda.—Assortiment com 'l demati y regint mes ó menos idèntichs preus.

Secció de Noticias BARCELONA

Descarrilament.—Respecte al descarrilament de un tren sortit de Barcelona, que varem publicar en los partes telegràfichs d'ahir, illegim en *La Correspondencia de España* lo següent:

«De Miranda s' ha rebut lo següent telegrama.—Miranda, 21.—Ha descarrilat lo tren 81 en lo kilòmetre 82. Tot ó part del mateix està en l'Ebro. S' assegura que hi han que lamentar desgracias personals. De Logronyo ha sortit un tren de socorro precipitadament.»

Y a continuació lo citat periódich afegeix la següenta gacetilla:

«Aquesta tarda ha circulat lo rumor de que han caigut al Ebro tres cotxos plens de viatjers; pero hem procurat averigar la certesa de tant trista notícia y ab satisfacció hem sabut que no han ocorregut desgracias personals, si bé es cert, segons telegramas, que han caigut en lo caudalós riu tres vagons carregats de mercancías.»

Per la nostra part podem dir que ahir á última hora, en las administraciones de la empresa del ferro-carril no se sabian mes datos positius que 'ls referits.

Una broma de «El Goberno.»—Com es natural, l'òrgan del señor Cánovas en Barcelona copia lo discurs unificador pronunciad pél señor Sol en lo «Congrés Català de Jurisconsults.» Com es també natural, l'òrgan del Goberno apassiona fins al punt de cometre inexactituds de bulto. En proba d' això vegis la nota que li posa al final del discurs.

Diu aixís:—(Ruidosos y prolongats aplausos, fins al punt de tenir lo señor President que tocar varias vegadas la campaneta pera restablir l'òrdre.)

No creyem que valgui la pena de contradir al colega canovista ni de ferli notar que 'ls aplausos sense xiulets no obligan mayá cap presidencia á tenir que restablir l'òrdre. Si 'l colega fos un diari independent, discutiriam ab ell; sent un periódich oficiós, li deixem dir tot lo que vulgui. ¡Prou pena te habent de dependir de las recomendacions y del favor de certs personatges!

Además, ben sapigut es que en la nostra terra ningú, absolutament ningú fá cas del Goberno.

Oposicions de taquigrafia.—Ha sortit cap á Madrid, al objecte de pendre part en las oposicions que 's faràn per provehir las plassas vacants de taquigrafos del Senat, lo nostre ben volgut amich y notable taquigrafo català, don Cayo Cardellach, director dels que ab tant d'acert van pendre las notas del «Congrés Catalanista,» vencent la gran dificultat de aplicar los signes taquigráfichs castellans, á la nostra llengua catalana.

Lo señor Cardellach es partidari del sistema Garriga, que es lo que avuy está mes en boga entre 'ls nostres taquigrafos.

Per pendre part en las mateixas oposicions, ha anat també á Madrid lo señor Lluch, del sistema Martí.

A un y altre los hi desitxem bona sort, puig sabém que tots dos sabrán posar en bon lloch als taquigrafos de la terra.

Queixa d' uns abonats á la tran-via.—Alguns suscriptors se 'ns han queixat de que la Companyia de tran-vias, en sa secció de Barcelona al Poble Nou, ha declarat inutilisats y no admets los abones presos durant l'any passat. Creyem que val la pena de que la Companyia se fassi càrrec de que la queixa apareix fundada.

Drama dintre d'un túnel.—Un fet altament tràgic va passar avans d'ahir á las dues de la tarde en lo tunel que separa las estacions de Cerbère y Port-Bou en la linea del ferro-carril de França. La locomotora espanyola entraba en la estació de Cerbère arrastrant una porció de restos humans. Los agents de la Companyia y la po-

licia que hi havia en la estació passaren tot seguit al túnel, ahont trobaren los trossos restants del cadavre d'un aduaner nomenat Ducamp tirat sobre 'ls rails y à poca distància lo mosso d'estació Lagarderé viu encara; pero ab molt graves contusions en lo cap y en las mans. Aquests dos homens se tenian un rencor y un odi extrem, aixis es que no s'explica com s'han reunit en lo túnel. ¿Quin drama horrible havia passat allí dins?

Lagarderé fou detingut y lo Tribunal aclairà lo misteri que cubreix la desgracia.

Queixas de la casa de Caritat.—Ahir vam rebre varias queixas d'alguns albergats en la Casa de Caritat. Segons ells, lo encarregat del departament de impredits dista molt de gastar la caritat y bons modos que deuria tenir.

Li recomaném que 's fassi càrrec de sa missió benèfica, y procuri corregir-se. Per si no ho fes, lo recomaném á qui correspongui.

Banch en projecte.—Firmat per don Francisco Gumà y elegantment impres, en Vilanova, hem rebut un quadern titulat: «Projecte d'un Banch en Vilanova y Geltrú.»

Es una Memoria preliminar que llegirém ab detenció, pe 'l molt interès que pot tenir pe 'l pèrvenir d'una comarca catalana.

Enterro.—Ahir á las deu del matí se verificà lo enterro del señor comte de Penyalver.

Escusém dir que hi assistiren una cinquantena de noys de la Casa de Caritat, una vinticinquena de escolans a batxas, y tota la comunitat de Santa Agnès. Lo cotxe dels morts de luxo, lo de la casa cubert de negre; escusém tambe dir que la familia ha desplegat en lo enterro tot lo luxo possible. Sobre lo féretro se ostentaba lo manto y gorra de l'ordre militar de Montesa, de la qual era caballer lo difunt.

Un milló de curiosos presenciaba lo enterro. Presidia lo dol lo fill del difunt, un capellà, un jutje y lo fiscal señor Cassá. Seguien darrera sols unas xixanta personas.

Nova germandat.—Baix lo títol de «La Benéfica» s'acaba de constituir una germandat de socorros mútuos, la que ofereix la ventaja sobre las demás, d'assistir y ajudar á tots los socis malalts, siga de la malaigua que 's vulga.

Unas oposicions en lo Senat.—Dos anys endarrera tingueren lloch en Madrid unas oposicions pera provehir tres plassas (si no recordem mal) de taquigrafos, vacants en lo Senat. Alguns taquigrafos de Barcelona hi acudiren, no sols ab lo desitx de lluitar en noble lit ab los taquigrafos de la Còrt, sino també ab l'intent de donar á coneix 'ls sistemes que 's emplean en Barcelona. No obstant del brillo de las oposicions fetas pe 'ls taquigrafos barcelonins, los tres primers llochs foren concedits á tres alumnos de la classe establecida en Madrid.

Pero foren tants los sapos y culebras de ditas oposicions, que s'arribà á anularlas. Han trascorregut dos anys sens dirne una paraula; quant lo dimars se sapigué en Barcelona que tornaban á estar convocadas per diumenge. Ningú sens dupte s'explicarà tanta pressa; la causa no obstant es ben fàcil de comprendre. D'aqueixa manera 's feya casi impossible als provincians poder concorrer á elles y hauria aixis sigut molt mes fàcil fer passar als noys mimats, que 'ls opositors saben ja qui son. ¿L'ornarà á obrarse ab tanta justicia ara com la primera vegada? Y en cas afirmatiu, ¿podrán anularse com se feu dos anys endarrera? Alguns dels que anteriorment ferent los exercisis, hi tornarán ara; per ells sabrérem com se procedirà aquesta vegada.

Caritat.—Duas personnes benèficas nos han entregat, cinc pessetas la una y dues pessetas l'altra pera socórrer á la família

del carrer de la Cera, número 10, de que en lo número d' avans d'ahir parlavam, al objecte d' haber tingut de sortir del Hospital lo gese de la mateixa ab tot y trobarse sufrint una malaltia.

Agrahim en nom de las personas socorregudas, y en lo nostre, per haber respondé a l' excitació que feyan en lo DIARI, los donatius d' aquests dos benefactors, y desitxariam que fossin molts los que 'ls imitessin.

Arreglo (?) dels constitucionals.—Segons notícies, avans d'ahir los presidents y vocals dels dos Comités constitucionals que 's disputaven la direcció dels sagastins en Barcelona, van dimitir, per dar lloc a la formació d' una Comissió directiva interina, encarregada d' arreglar las diferencies de familia de que està enterat tot lo públich.

La nova Comissió, segons se diu, està formada de sis individuos,—tres per cada una de las fraccions sagastinas—y ha quedat constituida baix la presidència del senyor Maluquer (don Salvador) y tenint per secretari al senyor Torrebadella.

Se diu també que aquest arreglo obedeix a instruccions apremiantes dels senyors Balaguer (don Victor), lo qual té consignas de veure prompte a sos amichs amos del presupost.

No pot negarse que 'ls darrers discursos dels senyors Balaguer y Sagasta han produït agitació en lo camp dels semipiterns captadors del poder.

Crèdity comers.—Aquesta societat està en liquidació fa setze anys, sens que mai hagin sigut cridats los sòcis per entregarlos del estat de la liquidació. Lo *sansfaçón* de la junta liquidadora es sols comparable ab la beatitud dels accionistas. Es ve ritat que los liquidadors son gent que no 's para en barras y mira ab la major indiferència las queixas de aquells. Tornaréu sobre l' asumpto, si es precís.

Música.—Lo jóve pianista del café de la Perla don Joseph Goberna, ha compost una romansa per cant y piano titulada «*A té!*» la que va dedicada a la aplaudida artista senyoreta Virginia Ferni.

Sortida.—Al objecte de discutir lo dictamen del senyor Albacete y lo vot particular sobre classificacions y valoracions dels teixits de llana, han surtit cap a Madrid lo president del «Institut de Foment» don Joseph Ferrer y Vidal y 'ls individuos de la Junta de Arancels y valoracions senyors don Joseph Sert y don Andreu Piñol.

Amichs dels Pobres.—Ahir va tenir lloc la 'anunciada Junta general de la Associació, no habentse pogut constituir per no haberhi acudit lo suficient número de sòcis segons prevé lo Reglament; y nos estranya tant mes per quant sabém de bona tinta que lo senyor Baró y alguns dels os facultatiu han remenat aquests últims dies tots los recons buscant delegacions a qui representar en la Junta General. Nosaltres sabém que algun amich nostre a qui va enviar recado lo senyor Baró sense coneixel, pera que li facilites la delegació del vot, va donarli un xasco ben merescut, y una llissó que si sabia aprofitarla tal volta se evitaria novas reliscadas.

Aprenguin los senyors empleats en aquest exemple y deixin de una vegada aquest monopoli que rebaixa 'l bon nom de la Associació que 'ls sosté.

Per la construcció del Cementiri.—Algun periódich diu que 'l senyor don Joseph Palomo ha proposat al Ajuntament lo construir en terrenos de sa propietat, lo nou Cementiri que 's projecta. Dits terrenos distan un' hora de la ciutat, estan situats entre 'ls pobles de Sant Martí, Sant Andreu y Horta y reuneixen segons sembla condicions favorables a la higiene.

Conferència.—Demà la hora de costum se reunirà la secció de Literatura del «Ateneo Barcelonés», continuant son discurs do senyor don Lluís R. Tors.

Aussiliats.—En la casa de socorros del districte quart, foren ahir aussiliats un home a qui 'l presentaren en estat de borratxera y una dona que a causa de una cai-guda va dislocar la munyeca esquerra.

En la del districte de la Llotja curaren a un home que anant montat dalt d' un carro, la roda del mateix li enganxà un peu causantli una grave contusió.

Imprudència.—Un noi anava ahir montat detras d' un cotxe que anava corrents per lo carrer de Sant Pere mes Baixmes no tingué la forsa necessaria per sostenerse y va caure en terra, de quals resultas se fracturà una cuixa. Portat a casa seva per dos individuos del cos de ordre públich, sigue assistit al poch temps per lo metje de la arcaldia y per altre particular.

Detinguts.—En una portalada del carrer de 'n Roca, los municipals detingueren ahir a dos joves de 18 a 19 anys que guardaban un sach que contenia 47 trocas de cotó, de las quals fins ells mateixos ignoraban qui era l' amo.

MOVIMENT CIENTÍFICH Y ARTÍSTICH.

Obra important.—Sens dupte es es una de las obras mes importants que 's publican en la actualitat la «Historia universal de la mujer» per don Vicenç Ortiz de la Puebla, ilustrada ab lámínas degudas al lapis del reputat dibuixant don Eusebi Plana. Los quaderns números 31 y 32 son los últimament publicats.

Setmanari familiar pintoresch.—S' ha publicat lo número 87 correspondent al any quart d' aquest ilustrat setmanari de viatges y ciencias.

Obra industrial.—Hem rebut lo número 4 de la «Gaceta de la Industria y de las invencions» publicada per lo enginier don Ventura Serra.

La Roja.—Cada dia son mes interessants los números del setmanari català *La Roja*. En lo número tercer s' hi ha canviat la cabecera, la qual produueix bon efecte y va ilustrat ab un dibuix que du per titul «La Caritat». Publica ademés escullits treballs en prosa y vers originals de la senyoreta Massaguer de Verdaguer y dels senyors Fayos, Huguet, Pous, Bodria, Franco, Coll Gorina, Gomila, Radua, Sevillá, Poblador, Torras y Coll.

Memoria.—S' ha publicat en un elegant folleto la «Memoria» llegida en la Junta general de Accionistas del tranvia de Barcelona a Sants, celebrada en lo dia 9 de Janer de 1881.

La Ilustració Catalana.—S' ha publicat oportunament lo número 20 del acreditat periódich desenal *La Ilustració Catalana*, qual part artística no deixa res que desitxar, componentse de quatre bonichs grabats. En la part literaria hi han treballs en prosa y vers dels senyors Tamaro, Bassegoda, Boter, Bonaparte Wisse, Ribot y altres.

—Totas las obras y periódichs citats en aquesta secció poden obtenirre ab la major facilitat dirigitse a Teixidó y Parera, 6, Pi, 6, Barcelona.

CONFERENCIAS SOBRE ARTS Y OFICIOS.

En la tercera y última conferencia que don Mariano Font y Matheu va dar l' altre dia en lo «Foment de la Producció Espanyola», acabà 'l desarrollo del tema «Historia de la

fabricació del paper, sa introducció, progrés, estat actual y pervenir en Espanya. De tots los datos recollits per ell y del análisis practicat respecte a la fabricació, consum, exportació é importació deduhi que estem en condicions aproposit pera 'l desarrollo d' aquella industria. Mes apesar de las bonas tarifas arancelarias, de la abundancia de forsa motris, de la baratura de las primeras materias y de la inteligencia dels nostres obrers, la nostra fabricació de paper es escassa pera 'l consum é improductiva, essent sobrepujada per la del extranger a causa de la millor organització que tenen, la extensió dels mercats y la seguritat del consum, tot lo qual fa que 'ls fabricants puguen oferir un gènero normal, abundantissim y barato.

Lo senyor Font feu observar que 'ls ferrocarrils que tan deurian afavorir lo desarrollo industrial, encare han perjudicat en cert modo als nostres industrials, puig per lo desitx de absorvir lo tràfic internacional han oportat en favor d'aquests tarifas excepcionals, de las que'n resulta mes car lo paper de Barcelona a Madrid, que de qualsevol part de França al mateix punt. Recomanar per lo tant la necessitat de basar un criteri equitatiu y uniforme en condicions proporcionals de trajecte recorregut y cargament en las tarifas dels ferrocarrils, citant en corroboració de sus afirmacions lo exemple que han donat Alemania y França fent incantar al Estat dels ferrocarrils a fi de evitar los abusos ó 'l poch criteri de las empresas.

Manifestà 'l senyor Font que pera que 'ls fabricants de paper puguin vencer totas las dificultats que se 'ls presentan, es necessari que formin una unió y acció colectiva, ya trevallant de comú acort en las esferas administrativas, ya facilitant la formació de institucions de crèdit y mercantils que tinguin medis per organizar la venda en millors condicions que 'ls altres y proporcionarlos tots quants elements necessitan pera sa industria.

Lo senyor Font sigue salutat al final de son discurs ab una llarga salva d' aplausos.

Secció de Fondo.

SI FOSSIM GRAN NACIÓ.....!

Imitem una mica a n' aquell que deya:
Si jo fos rey.....!

Si fossim gran nació, quantas cosas fariam en los temps que correu!

Si fossim gran nació, tindriam un gran exèrcit. Avuy la grandesa de las nacions s' amida pel número de jovent que 's treu del taller ó del despaix y 's roba a la familia. En una gran nació l' home no pot formar casa, fins després que ha tastat lo quartel; no pot unirse ab la noya a qui estima, fins que ha perdut los millors anys de sa vida aprenent de matar a sos semblants; no pot manejar las eynas del ofici, fins que ha jí après de manejar lo fusell.

Si fossim gran nació, tindriam un gran deute. Avuy está de moda dir que es lo mes rich lo que mes deu..... Pero no vull seguir per aquest camí, puig ara 'm recordo de que, fins sent nació petita, tenim tants deutes com las nacions grans. Sigui com se vulgui, si fossim gran nació tindriam un gran deute.

Si fossim gran nació, tindriam un gran poder dintre de casa nostra. Se diria com se volgués; podria titularse czar, canceller, emperador etc., etc., pero fos lo que fos lo títol que 's donés, fora un poder de ferro, que no deixaria dir a ningú aquesta boca es meva.

Y tenint un poder de ferro, tindriam un sol còdich, una sola lley, una sola administració, unes solas costums y fins un sol trajo. Lo poder de ferro pensaria per nosaltres, y desde Madrid nos enviaia cada dematí lo sant y senya de lo que 'ns fora permés fer durant lo dia.

Allavoras la viure en la nostra terra seria un gust. Lo poder de ferro, desde la porta del Sol, se comunicaria directament ab los llochs mes apartats de son imperi. En tots ells hi tindria ramifications, y ningú alsaria 'l dit sens lo permís del arcalde, que no diria may res sens haber rebut avans 'l órdre de dirho del poder de ferro.

Si fossim gran nació, sentiriam 'l orgull de ser súbdits d' ella. Si algú s'atrevisá nadar contra corrent é intentés obrir los ulls dels seus conciutadans, tots nos tirariam sobre 'l ell, ajudant al poder de ferro á ferlo passar per l'adres-sador.

Si tot aixó y molt mes tinguessim 'ns'n fariam de cosas!

Quan veuriem que alguna nació venvina no filà dret—al entendre del poder de ferro, com pot suposarse—; quina manera de ferli 'l home!

Vull posar un exemple. Suposém que essent nosaltres una gran nació, passès en Europa lo que avuy passa. Suposém que la Fransa fes lo que fa dintre de casa seva y volgu's anar endavant sense consultarnos á nosaltres. ¡Pobra Fransa allavoras! De res li serviria tenir lo dret perfecte de fer lo que millor li sembli en us de sa autonomia.

¿Què significa 'l dret per una gran nació? ¿Hi ha per ventura altre dret que 'l que representan los homens y canons que poden afilerarse en órdre de batalla? Si fossin mes forts que la Fransa, la obligariam á fer lo que á nosaltres nos dongués la gana. ¿Ahont s' es vist que hi hagi qui s' atreveixi á darnos mals exemples?

Si fossim gran nació, encara que no fossim tant forts com la Fransa, podriam imposarli la nostra voluntat. Alli ahont no arribariam nosaltres sols, hi arribariam nosaltres accompanyats.

Las grans nacions s' entenen elles ab ell. Quan una no basta, se 'n juntan dues. Si dues no poden, tres portan la barca á port. Alli ahont hi hagués una presa, allí aniriam. Després d' apoderarnos d' ella, d' una manera ó altra 'ns entendriam; encara que fos á canonadas.

¡Pobra Fransa, si nosaltres fossin una gran nació! Nos bastaria unirnos ab qualsevol d' aqueixos gegants del Nort, que sempre estan á punt d' entrar á Fransa, per deixarla aixafada entre uns y altres en dos dies. Lo punt de cita forra Paris. Allí 'ns trovariam tots los defensors del órdre social y de la bona causa.

Si nosaltres fossin gran nació, ¡quán diferenta de la d' avuy seria la situació d' Europa! ¡Quantas cosas que han passat no las hauríam permesas! Quantas injusticias consentidas....

Pero deixem de somniar.

No som, per ara, una gran nació, y bon tros nos ne falta. Quan hi haji la població que 'ns pertoca; quan nos haguem posat al nivell de altres pobles; quan tinguem carrils vritat, carreteras y obras públicas; quan sapiguem fer es-

tadísticas; quan disposem de polítichs de debó; quan haguém acabat ab lo bandolerisme y ab las irregularitats; quan la gent que 'ns mana apregui una mica, allavoras y no avans ne parlarem; allavoras mirarém si 'ns convé seguir las petxadas de las que s' anomenan grans nacions.

Avuy per avuy y de la manera que van las cosas, podem ben felicitarnos de no serho. Avuy per avuy hem de regosixarnos de ser una nació petita.

¡Pobres de nosaltres que poguessim cridar é imposarnos!

Hauriam fius d' amagar la cara.

L' AMICH DE CADA FESTA.

CARTA DE FELICITACIÓ.

Lo distingit catalanista, don Gayetá Vidal y Valenciano ha dirigit una llarga y ben escrita carta á don Felip Bertran, felicitantlo ab motiu de son eloquent discurs, pronunciat en lo «Congrés Catalá de Jurisconsults» al apoyar la presa en consideració de la proposició de fondo. Lo senyor Vidal y Valenciano fa la seva felicitació extensiva als démés delegats de la majoria del «Congrés.»

Lo senyor Vidal y Valenciano aprofita la ocasió per fer propaganda en pró de la conservació del dret de Catalunya, per qual motiu ha impres y publicat la la seva carta, repartintla ab profusió. Per tal motiu nos ocupem d' ella, aplaudint á son autor per lo pensament.

Per dar una mostra de las ideas contingudas en la carta, copiem á continuació los párrafos següents:

.....«D' ahont han sortit los capitals ab que s' han construït la inmensa majoria de las líneas ferreas de las diferentes provincias de Castella, Andalusia, Extremadura, etc.? Trist es dirho: no de las comarcas que atravessan sino del extranger: «Ab quins capitals se han portat á cap y s' explotan y se sostienen los ferro-carrils catalans y s' están construït avuy los del Noroest d' Espanya?»

No tenim pera que consignarho. Y aqueixos capitals no 'ls ha aportat simplement lo potentat, lo banquer, la societat de Crédit; no, aqueixos Capitals representan lo treball, la previsió, 'l órdre, y la economia del brasier, del menestral, del comerciant al per menor, del 'metge, del advocat, del petit propietari, del rendista de totas las classes socials, desde 'l banquer mes opulent á la humil minyona de servey. Donchs bé, tots aquets miracles y altres cent que podria citar, que estan en lo pensament de molts, y que vosté especialment no necessita que 'ls hi recordi, son fills de nostra especial legislació; desconeixerho valdria tant com demostrar que no 's ha estudiat poch ni molt lo país en que 's viu. Tóquis a ella; cambiis en essència; implantintse en Catalunya las lleys castellanas; y suposant que aixó fos possible, al cap d' alguns anys,—de menos dels que 's han necessitat per efectuarse en altres provincias lo cambi que en las mateixas ha tingut lloc, perque la vritat es que avuy, fins los fenòmenos socials se operan ab major rapidesa,—haurán desaparescut tots aqueixos elements, totas aqueixas virtuts, totas aqueixas energías que constitueixen lo rasgo característich de la terra, tenint en cambi collas de pobres mendicants que no podentse sostener ab son treball, voldrán viure del pressupost, y collas de advocates pleitistas, escribens enredadors y procuradors famolenchs que 's tindrán per molt ben trovats ab los litigis resultants de las

testamentarias y particions que son manantial inagotable pera 'ls que sense ciencia, sense doctrina, sense estudis y sense mes caudals de coneixements que 'ls que s' enclohen en son petit prontuari ó en un curt manual, semblant als que aprofitan los mals estudiants en vigilia d' exàmens, viuhen y s' esplayan á costa del pais que estan desplumant despiadadamente.

Sense com va ni com costa.

—Las paraulas, ó 'l discurs, com ne diuen alguns, de don Victor Balaguer, varen treure de sas casillas al president del Consell de ministres, senyor Cánovas del Castillo.

L' orador alfonsí s' aixecá irat y ¿may dirian contra qui se las va haber? ¿May dirian qui va pagar la festa?

Vostés dirán, y dirán bé: si 'n Balaguer parlá com á constitucional, en Cánovas se las degué haber contra 'l constitucionalisme.

Donchs no, senyors: las conseqüencies de la cridoria balagueresca las pagá Catalunya.

A tot alló del jurament dels reys de Aragó y del espirit de la Constitució de 1869, en Cánovas hi va contestar que 'ls catalans som una colla de desagratis y descontents que may deixem de demanar.

Vagi lo dit pe 'l minstre cap de colla com á mostra de las ausencias que 'ns guarda y dels bons recorts que l' home conserva dels obsequis que se li prodigaren quan vingué á Barcelona.

Donchs, ¿los catalans som ingratis? Donchs, ¿may callém? Donchs, ¿som difícils d' acontentar? Potser lo senyor Cánovas pretén que Catalunya fassi com aquellas donas *sui generis* que com mes pallissas portan del marit mes l' estiman.

Los ingratis ab Catalunya, senyor minstre, son los que no li volen fer justicia; los que, sense com va ni com costa, avuy la ofenen ab sos dictoris y demà la agravian ab disposicions y midas arbitrarias.

Catalunya pot ostentar en las páginas de sa historia rellevants serveys per ella prestats á Espanya, nostra patria comunica. En cambi no son pochs los polítichs madrilenyos que han pretendut tornarli dits serveys per altres tants agravis.

¿Y perque Cataluya's queixa y demàna ser degudament atesa, se la califica de discontentadissa y d' exigent?

Després del discurs del senyor Cánovas nos alegrém una vegada mes d' haber-nos rigut dels innocents que 's desfeyan, quan son viatje á la nostra capital, donantli esmorsars y dinars y ensenyantli fàbricas y tallers.

Correspondencias.

DEL DIARI CATALÀ.

Madrid 24 de Janer.

Lo discurs del senyor Sagasta y sas declaracions en lo Congrés son encara avuy lo tema dels desocupats y dels polítichs, paraulas quasi sinónimas. Tothom está fent calendaris sobre lo que pot resultar de la nova constitució en que s' ha collocat lo gefe dels constitucionals.

Per alguns no hi ha 'l menor dubte de que la cosa es trascendental. Per demostrar sa opinió, fan los següents raciocinis. Si sels

hagués volgut ferse lo d' altres vegadas al objecte d' influir en certs llochs hauria bastat ab que parlés lo senyor Balaguer y algun altre de segona fila; hauria sigut suficient dir en veu baixa que las declaracions dels tals eran fetas de connivencia ab lo gefe. Pero no ha sigut així: lo senyor Sagasta en persona s' ha decidit à parlar, y ha dit cosas que feya molts anys que no habian sortit de la seva boca. Per los que aixó diuhen, la cosa es grave.

Per alguns altres lo discurs del senyor Sagasta no tindrà cap conseqüència. Si s' veu que l' enfado li dura, ó que es efecte de la actitud d' alguns impacients dels que 'l segueixen, dignes de ser tinguts en consideració per sa situació especial, s' acudirà al medi que tant bons resultats ha dat altres vegadas. Se li respallarà un poch la esquina y *tuti contenti*. Cada respallada fa fer bondat als constitucionals durant sis mesos.

No falta qui fa postas sobre que en Sagasta serà poder avans de tres mesos. Per aquests lo *conseqüent* gefe dels constitucionals fa por, y tot aquell que arriba à fer por té guanyada mes de la meytat del camí. Segons ells la situació s' en va cap als sagastins, y com es natural, los que tal pensan comensan ja à ferlos barretadas.

Y nosaltres, ¿qué pensem?—nos preguntarán alguns dels lectors del DIARI CATALÀ.— Si volen que 'ls diguem la bona vritat, hem d'esperar alguns dies à respondre. Si aquí s' es fes política seria, la resposta no sera difícil; pero com no hi ha res que vagi pel camí de la llògica es molt aventurellat donar una opinió.

Dech dir, no obstant, que 's nota cert moviment de concentració y *tacto de codos* entre 'ls elements politichs lliberals madrilenyos. En Sagasta ha rebut felicitacions y enhorabonas de molts dels que figuraren en las filas de certa democracia, y fins se parla ja d' un gran banquet, al que, segons los autors de la idea, hi assistirian homens caracterisats de totes las fraccions y 's mostrarien compactes en algunes reglas de conducta.

Diuhen mes encara los que d' aixó s' ocupan. Diuhen que sols un dels personatges que mes ha fet parlar d' ell, y sobre 'l qual mes distintas opinions se manifestan, es lo que posa algunas dificultats à la celebració del banquet.

No se pas lo que succehirá. Sé si, que una política que 's fa à postres de dinar es sempre política bisantina... ó madrilenya, que es quasi lo mateix.

Aquestes generalitats no 'm deixan espay per cap noticia. No ho sento, puig que no 'n corren pas que valguin la pena. A mes de tot estém plens de neu, y la neu refreda.

X. de X.

Paris 20 de Janer.

Al obrir la Càmara de diputats, s' ha aixecat lo diputat bonapartista, Cuncio de Ornano, demanant que s' aplassés la elecció de la mesa, per no poder procedir à ella, segons la constitució, puig la Càmara ha sigut elegida solsament per quatre anys y aquesta fora la quinta elecció de mesa. Del mateix modo, si la Càmara procedeix à discutir y votar los pressupostos, cometrà una nova usuriació, que deurà afegirse à las que 's venen cometent desde l' any 70. Per lo tant la Càmara comensa desd' are à sobreposar-se als drets del poble que es l' únic soberà. Las rialles dels diputats l' han impresionat fortament; pero mes que tot l' ha impresionat M. Allain-Targé, qui li ha replicat que si la Càmara no tenia dret à reunir-se, ell tampoch ne tenia à fer us de la paraula. Terminat aquest incident per la broma ab que l' ha pres la Càmara, lo president d' edat, M. Desseam ha pronunciad algunes paraules, plenes de virilitat y energia, en que ha recordat la firmesa y mode-

ració de la Càmara en tot quant ha fet y en totes las midas per ella presas y ha manifestat la esperança de que tots los que sentint en son interior la veu del patriotisme s' uniran ab lassos mes y mes indisolubles per la consolidació de la República.

S' ha procedit inmediatament à la elecció dels carrechs, habent obtingut en Gambetta 265 vots per la presidencia, 30 en Brisson y 15 perduts. Han sigut nombrats vice-presidents en Brisson per 266 vots; en Philletteaux per 250; en Senart per 266, no habent hi hagut majoria pe 'l quart vice-president, que serà probablement en Floquet que ha obtingut 169 vots.

Per la mesa del Senat han sigut elegits: per la Presidencia en Lleó Say per 170 vots; per vice-presidents, lo comte Rampoon per 207; Le Royer per 144; Calmon per 137, pe 'l quart no hi ha hagut majoria, habent sigut elegit en segonas eleccions M. de Larey per 121 vots. Los cuestors son Toupet de Vignes, general Pelissier y Pelletan.

Lo banquet de la Càmara sindical dels tractants en vins ha tingut 1500 cuberts. En ell hi han acudit molts dels politichs mes importants de las Càmaras, habentse rebut als acorts de la *Marsellesa* à M. Gambetta. Lo president de la Càmara sindical, M. Laplagne, ha pronunciad un brindis, del qual ne trech las dues clàusulas següents:

«Al costat de M. Gambetta, hi veyem al honorable M. Brisson, lo vice-president de la Càmara de diputats, lo president de la comisió de pressupostos, qual discurs recent sobre 'ls bens mal adquirits de las congregacions religiosas ha tingut un echo tan grant y tan saludable.»

«En nom de la Càmara sindical brindo à la salut de M. Grevy, lo digne president de la República francesa; brindo per la salut de Lleó Gambetta, per la dels diputats, consellers municipals y per la prosperitat de la Càmara sindical dels tractants en vins. «Viva la República!»

En lo brindis d' en Gambetta, ha procurat fer ressaltar la importancia de las últimas eleccions municipals, que tant contribuiran à consolidar la República; ha parlat dels attachs que li dirigeix una part de la prempsa, suposantli intencions d' aspirar à la dictadura, y ha acabat brindant per la prempsa, per tota la prempsa.

Las notícias que 's tenen, no solament de diversos punts de Fransa, sino també d' altres regions d' Europa, demostran que las tempestats han sigut generals; que han descarregat en Inglaterra, Alemania, Austria-Hungria, Italia, Suissa y que tendeix à propagarse cap al Sud de Russia. En Bèlgica las plujas han sigut generals, causant una infinitat de victimas, lo mateix que en diversos punts d' Inglaterra y d' un modo especial en Lòndres. Aquí la temperatura permaneix estacionaria.—X.

Lisboa 18 de Janer.

Ha comensat ja en lo parlament lo tiroteix entre l' oposició y 'l govern; en la càmara dels diputats s' ha tret à relluhir la qüestió dels jesuitas demandant los senyors Arrabas y Pinheiro Chagas explicacions al ministeri sobre l' invasió jesuitica en lo país; los ministres s' han disculpat ab evasivas, dihen que sabrian fer cumplir la llei així que sapiguessin qu' aquesta habia sigut desatesa, cosa de què fins ara no 'n teneu coneixement. L' oposició s' ha acontentat ab aqueixas explicacions, puig que l' attach no fou altra cosa que un foix artificial per enlluixar als que tenen l' ingenuitat de creure bons lliberals à homes que sols se mouen al impuls de la conveniencia personal. També ha degut donar explicacions lo govern à una pregunta del senyor Tomás Pinheiro sobre l' insurrecció dels boers en Africa. Se deya que 'l govern anglès habia demandat al nostre autorisació perque las seves tropas poguessin atravessar lo nostre territori de

Lorenzo Marquez; lo govern ha negat que tal autorisació hagi sigut solicitada y, à propòsit d' aixó, ha presentat las modificacions obtingudes per las seves gestions en lo tractat del any passat, per contentar l' opinó pública. Aquestas modificacions no alteran en res lo fondo del tractat vexatori per Portugal; sols s' ha procurat enmascarar las principals aspereses.

Los pressupostos d' aquest any han donat un deficit de mes de 6,000 contos, sent així qu' habia sigut calculat en 2,000 pe 'l minstre d' Hisenda. Per l' any que ve promet un nou deficit de 4,000 contos, à pesar de comptar ab las entradas dels nous impostos, que seran molt menys que la cantitat calculada; ab aquest error de càcul y ab l' augment de certs gastos, de segur que 'l deficit pujará à mes de 8,000 contos. Y aquest es lo govern que va prometre equilibrar los pressupostos!

Los partits monàrquichs tots los medis troban bons per mossegarse 'ls uns als altres. Un diputat, empleat públic, va saber, perque li passà per las mans un ofici pe 'l director de la Aduana de Lisboa, que s' habia concedit llicencia per sortir un mobiliari usat sense pagar drets; donchs, aixó ha sigut perque 'n fes arma contra 'l govern, lo qual s' ha disculpat dihen que 'l despaig habia sigut mal interpretat. Aquest assumpto es curiós y desgraciadament vergonyós pe 'l nostre pais. Un capitalista resolgué mudar la seva residencia de Paris à Lisboa y va preguntar si podia trasladar lo seu mobiliari sense pagar drets; en la aduana van responder que fàcilment se obtindria una llicencia del ministeri, en vista de que 'l mobiliari era ja usat y debia servir per la familia que cambiaba de residencia. Com era de justicia, fou concedida la llicencia y ara ha sigut cobardament revocada després de ser interpellat lo ministeri pe 'l diputat Lopo Vaz. Així se troba lo capitalista en la dura necessitat de pagar uns drets absurdos, com si 'l mobiliari fos nou, ó bé girar casaca y entornasen cap à Paris; crech que aquesta última resolució es la que ha adoptat en vista de l' ineptitud dels nostres governants, que 'n lloch de atraure al pais los capitals, apartan à tots aquells que podrian contribuir à la riquesa pública de la nació.

Lo diputat republicà Rodriguez de Freitas ha tornat à demanar aquest any la reducció de la llista civil, y ha tingut altra vegada lo disgust de que no li admetsin à discussió la seva proposició. «S' acontentaria l' ilustre diputat ab una monarquia barata? Nosaltres no podém menos de trobar fútil y banal l' insistencia del senyor Rodriguez de Freitas.

Ahir, lo senyor Joseph Dias Terreira, un dels geses del raquitich partit constituyent, atacà briosament al govern per la nova *fornada de pars*, per no haber complert la promesa de disminuir lo deficit y per haber faltat à moltas de las promeses fetas al partit. Li contestà 'l senyor minstre del regne, pero la resposta consistí simplement en atacar à son torn los actes del senyor Dias Terreira quan fou minstre, ja fà molts anys. Es molt ridicul aquest sistema de defensa que res proba, sino es la flaquesa ministerial. Tots los que habém referit, son los principals assumpts que fins ara s' han portat al parlament.

Avans d' ahir, diumenge, tingué lloch en Setubal un gran meeting contra 'ls jesuitas. Hi acudi un delegat del centro republicà federal de Lisboa, lo qui fou molt aplaudit. Lo comici 's celebrà en lo teatro Bocage, habentse donat vivas à la llibertat, à la República y crits contra 'ls jesuitas los ánimos estaban bastant exaltats y 's temia ja algun acte enèrgic per part de la multitud contra un convent que 'ls jesuitas han fundat allí mitx d' amagat, quan l' autoritat prengué la sensata mida d' advertir al poble, en lo mateix meeting qu' habia de tenir en molta consideració tot lo que allí 's passés.

Ultimament s' han publicat alguns llibres de Gomes de Amorim, Julio César Machado,

Gervasi Lobato, etc., etc. Un dels mes importants per lo assumptu de què tracta y per entrar en una gran qüestió literaria no resolta encara, es l' *Alexandro Herculano y son temps* per Antoni de Serpa Pimentel. Alexandre Herculano ha sigut l' home qu' en Portugal ha sapigut conquistar mes autoritat moral sobre algunas generacions del sige actual, pero que no sapigué aprofitar aquesta autoritat per dirigir al nous y aixecar lo pais; fou un excelent poeta en sa joventosa y després un historiador sever, pero de repent per despits mesquins abandonà l' treball y 's recullí à la vida privada, ple d' odys y malavolensas pe 'ls nous lluytadors que 'l volian per gefe. Aquest home mori als pochs anys y s' obri una suscripció per erigirli un monument; pochs foren los suscriptors y la idea tingué d' esser abandonada; Alexandre Herculano apartaba al nous que no comprenia y atacaba als vells, per lo que aquests no 'l podian admirar; los seus amichs mes intims, èlls mateixos, s' olvidaren d' Herculano. L' any passat en Teófilo Braga publicà l' *Historia del Romantisme* en la qual estudia ab rigor científich los treballs d' Alexandre Herculano, reduintlos á las sevas verdaderas proporcions y censurant als amichs del escriptor que l' oblidaren vergonyosament. Aquest llibre produí una revolució en las lletras patrias, tothom s' indigná contra las vritats que contenía parlant de 'n Garret, Herculano y Castilho. En Gomes de Amorim contesá á la primera part del llibre ab las *Memorias de Garrett*, obra de verdadera importancia; en Serpa Pimentel acaba de respondre á la segona part ab lo seu llibre *Alexandre Herculano y son temps*; lo viscomte de Castilho prepara un treball sobre la vida y obras de son pare, per respondre á la tercera part. Està la lluya trabada, y no sols en aquest camp. Los amichs particulars y alguns admiradors d' Herculano han obert novament una suscripció per erigirli un monument y prenen transportar los seus restos al temple dels Jerónims, ó Panteó nacional. La suscripció, á pesar dels reclams de la prempsa, encara no arriba á 10 contos de reis; se tenia esperansas de que pujés mes en lo Brasil, pero lo gran crítich Ramalho Ortigas ha publicat en la *Gaceta de Noticias* una notable carta en què destruix los reclams de la prempsa, protestant de la calificació de *millor ciutadà portuguès ó Caton d' aquest sige*. «Com escriptor jo admiro á Herculano, —diu Ortigas— com à ciutadà retraxo l' exemple qu' ell nos deixá y que jo considero funest pera tots los que pensan y pera tots los que travallan.»

Es aquesta una gran veritat, que jo 'm faig meva.

Teixeira Bastos.

Pla de Urgell 20 de Janer.

Una calma espantosa regna en tot aquest plà; no es estrany essent ja deixat de la mà de Deu y dels homes. Lo primer, si acás pot fixarse ab nosaltres deu tenir los seus motius pera deixarnos navegar á tots vents. Lo que no 's comprend es la indiferència dels homes que han vingut en totas èpocas á solicitar los nostres votz prometentnos la felicitat mes complerta. Segons lo ditxo de un d' aquets lo graner de Catalunya debia convertirse aviat en un jardí inmens y si aixó dura, gràcies á la administració conservadora se convertirà en un desert inhabitable.

Pero he dit mal al afirmar que no 's recordan de nosaltres puig hi han dues potencias que sempre 'ns tenen presents. La primera es lo govern que sempre 'ns envia sos delegats protectors en forma de recaudadors de contribucions, los quals nos doblegan ab cada recàrrec qu' es un gust y la segona es la Junta del Canal de Urgell que no s' olvida mai de nosaltres ab la recaudació del Sindicat. Y no obstant las aigües del canal no regan las nostres terras y la carretera de Tàrrega á Balaguer que deu atravesar tot

aquest Plà encare está en lo projecte que fa alguns anys va concebir la diputació de Lleida. Y hem de veurens faltats de comunicacions y hem de contemplar impossibles com s' importan vins mes dolents que 'ls nostres que 's venen á preus exorbitants y com lo nostre blat s' ha de quedar en los graners.

Escrích aquesta sense esperansas que 's millori la nostra situació, pero al menos si algú ho llegeix coneixerà las *simpatias* que dominan en aquest pais en favor de la situació conservadora.—Lo Corresponsal.

Secció Oficial.

Ferro carril de Valls á Vilanova y Barcelona.—Lo dia 3 del próxim mes de Febrer, per concurs, aqueixa Companyia adjudicará la construcció del edifici que componen la estació y tallers de Vilanova y Geltrú.

Los plechs de condicions y modelos de proposició estarán de manifest desde l' dia 23 del corrent mes, de deu á dotse del demati y de 3 á 5 de la tarde, en las oficinas d' aquesta Societat, Aragó, 339, principal.

Las proposicions que 's presentin en plech clòs s' admeteran fins á las dotse del dia anunciat pera lo concurs.

Barcelona 18 de Janer de 1881.—Lo Directo, Gerent, Francisco Gumà.—P. A de la J. de G. Agustí Pujol, Secretari.

Congrés Català de Jurisconsults.—«Lo Congrés Català de Jurisconsults» celebrarà sessió l' dilluns 24 dels corrents á las 3 y 1/2 de la tarda en lo Paraninfo de la Universitat.

Barcelona 23 de Janer de 1881.—Los secretaris, Guillem Maria de Brocà.—Joseph Maria Borrell y Soler.—Juan Permanyer.—Joaquim Almeda.

Banch de Vilanova.—Proxima á establirse en Vilanova y Geltrú una Societat de crèdit que 's denominarà **BANCH DE VILANOVA**, quedará oberta la suscripció á sus accions al tipo par, los dias 23, 24 y 25 del corrent en Vilanova, Barcelona y Valls, ab arreglo á las seguentas

BASES:

Lo capital del Banch será de 5.000.000 de pesetas representat per 5.000 accions de mil pesetas cada una, y 'l pago de las mateixas se verifile de la manera següenta:

5 0/0 en l' acta de ferse la demanda.

10 0/0 lo dia que 's constitueix la Societat.

10 0/0 al ser entregats los titols al portador, y 'l 75 0/0 restant quant ho acordi la Junta de Cobrem, en dividendos de 10 á 25 0/0 anunciats quant menos ab 15 dias de anticipació.

Si 'l suscriptor deixés de pagar lo segon y tercer plassos en los dias que s' assenyalin per la Junta, perderá lo 5 0/0 depositat al temps de suscriures, sens dret á cap reclamacio.

Los que desitxin pendre part en la suscripció presentarán sus demandas (fins á las sis de la tarda del dia 25 del corrent, que quedará tanca da la suscripció,) en los punts següents:

En Vilanova y Geltrú carrer Sant Antoni, número 6.—Oficinas interinas del Banch.

En Barcelona, en casa don Cristófol Juandó, carrer de la Unió núm. 2, cantonada á la Rambla.

En Valls, en casa del senyor don Rafel Castelltort.

En los expressats punts se facilitaran impresos pera fer las demandas y la Memoria preliminar, publicada lo dia 20 del corrent.

Si las demandas d' accions exedissin de las cinch mil que deuen compondre'l capital social, se procedirà á un prorrataig de las que corresponguen á cada suscriptor.

Terminada la suscripció se reunirán los cinch majors suscriptors pera procedir al prorrataig si hagués de ferse, y pera acordar lo dia y convocar á junta general en lo domicili social.

Si la suscripció no 's cubris per complet, no 's portará á efecte la constitució de la Societat y en tal cas, se retornarán als suscriptors sus respectivas cartas de demanda y 'l 5 per 100 depositat.

Barcelona 22 de Janer de 1881.—Francisco Gumà.

Secció Comercial.

PORT DE BARCELONA.

Embarcaciones entradas en lo dia d' ahir.

De Catania p. Maria Angel.

De Cartagena g. Pepa.

De Santander v. Nicasio Perez.

Ademés 7 barcos menors ab 598 pipas vi pera trasbordar.

Despatxadas.

Pera Valencia v. Correo de Cete.

Id. Cette v. Joven Pepe.

Id. Puerto Rico b. g. Pilar.

Id. Palma p. Mulata.

Id. Sevilla v. Nuevo Valencia.

Id. id. v. Segovia.

Id. Palma v. Lulio.

Id. Muravera c. Ricardo.

Id. Filadelfia b. Fronia Coupes.

Id. Génova p. Caterina Coupes.

Ademés 14 barcos menors ab efectes.

Sortidas.

Pera Port-Besau v. Willesly.

Id. Liorna c. Assuntina.

Id. Vigo b. g. Neptuno.

Id. Alicant v. Navidad.

Id. Palma v. Lulio.

Id. Hamburgo v. Siscay.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 22 DE JANER DE 1881.

Londres á 90 d. fetxa, 48'40 per 5 ptas.

París, 8 d. vista, 5'05 1/2 p. per id.

Marsella, 8 d. vista, 5'04 1/2 p. per id.

	8 dias vista		8 dias vista.		
Albacete	3 1/4	dany.	Málaga	3 1/3	>
Alcoy	1 1/4	>	Madrid	1 1/4	>
Alicant	1 1/4	>	Murcia	1 1/2	>
Almeria	3 1/4	>	Orense	3 1/4	>
Badajoz	5 1/8	>	Oviedo	1 1/2	>
Bilbao	3 1/8	>	Palma	5 1/8	>
Burgos	3 1/4	>	Palencia	1 1/2	>
Cádis	3 1/8	>	Pamplona	1 1/2	>
Cartagena	3 1/8	>	Reus	1 1/1	>
Castelló	5 1/8	>	Salamanca	7 1/8	>
Cordoba	1 1/4	>	San Sebastiá	1 1/2	>
Corunya	1 1/2	>	Santander	3 1/8	>
Figueras	5 1/8	>	Santiago	1 1/2	>
Girona	5 1/8	>	Sevilla	3 1/8	>
Granada	1 1/2	>	Tarragona	1 1/1	>
Hosca	5 1/8	>	Tortosa	3 1/1	>
Ieres	1 1/4	>	Valencia	1 1/1	>
Lleida	5 1/8	>	Valladolid	1 1/2	>
Logronyo	3 1/4	>	Vigo	1 1/4	>
Lorca	7 1/8	>	Vitoria	1 1/2	>
Lugo	3 1/4	>	Zaragoza	3 1/8	>

EFFECTES PUBLICHS.

Tit al port. del deute cons. int. 21'40 d. 22'45 p.

Id. id. esterior em tot. 23'20 d. 23'30 p.

Id. id. amortisable interior, 40'25 d. 40'75 p.

Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 43'50 d. 43'65 p.

Id. del Banch y del Tresor, sèrie int. 100 d. 100'50 p.

Id. id esterior, 100 d. 100'50 p.

Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 99 d. 99'50 p.

Id. del Tresor Isla de Cuba, 93'45 d. 93'35 p.

Cédulas del Banch hipotec d' Espanya, d. p.

Bonos del Tresor (9 d. 99'25 p.

Accions del Banch Hispano Colonial, 146'50 d. 146'75 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 166'50 d. 167 p.

Societat Catalana General de Crèdit, 268 d. 269 p.

Societat de Crèdit Mercantil, 40'0 d. 50 p.

Real Comp. de Canalització del Ebro, 13'50 p. 13'75 p.

Ferro-carril de B. á França, 148'75 d. 149 p.

Id. Tarragona Martorell y Barcelona, 277 d. 278 p.

Id. Nort d' Espanya, 81'75 d. 82 p.

Id. Medina Campo y Orense á Vigo, 75'35 d. 75'65 p.

Id. Valls á Villanova y Barcelona, 74'75 d. 76'25 p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 100'25 d. 101 p.

PRIMER CONGRÉS CATALANISTA.

DIARI DE LAS SESSIONS

segons notes taquigráficas presas per la corporació del sistema Garriga ab copia de tots los documents oficials referents al mateix Congrés.

(Continuació.—N.º 38.—Segueix lo discurs del senyor Vallés y Ribot.)

Donchs bé; quant las institucions de un poble sobre esser en gran part filosòficamente bonas, reconeixen orígens històrichs com aquests, tan respectables y de tanta trascendència social com aquests; és possible que de una vegada desapareixin? Ho es assimilar nostres institucions ab las de Castella? Es impossible; tan impossible, que hasta després del Decret de Nova Planta, hasta després de comensarre á desarollar la legislació única, ha sigut tan gran, tan poderosa la repugnancia y la resistència de la nostra terra á acceptar certas institucions, y no sols la repugnancia de la nostra terra sino de Aragó y de altres regions de Espanya que en la lley de aigües per exemple, publicada com saben després del Decret de Nova Planta, se veié 'l legislador en la prescripció de posarhi un article que deya que la lley de aigües no derogaba en lo mes minim los reglaments y ordenansas de riegos que existian á Espanya; que se conservaban las juntas y sindicaturas tan importants com las que hi ha á la vega de Murcia, y que sos reglaments y ordenansas se complissin com avans. Y en la mateixa lley de Matrimoni civil, senyors, publicada com sabeu tots en aquella memorable fetxa de l' any 70, se veié 'l legislador en la prescripció de acompañarhi al cap de pochs días un real decret que deya, que la lley de Matrimoni civil seria aplicable en las provincias aforadas en tot quant no estigués en contraposició ab sas particulars institucions.

De manera que ni dintre del régime de unificació en que vivim ha sigut possible en lleys generals publicadas ab posterioritat á la lley de Nova Planta, imposar lo esperit de unificació á totes las provincias aforadas.

Y si en un ram particular no ha sigut possible com pot serho en tots los rams de las institucions de nostre dret? Es de tot punt impossible.

Lo SR. PRESIDENT: Si está cansat pot reposar.

Lo SR. VALLÉS: Vaig á terminar. Per la meva fatiga continua, porque sacrificis mes grans que aquest mereixen lo objecte que aquí 'ns te reunits, l' importància del tema y la vostra benevolensa. Pero jo dech tenir en compte, sino la meva fatiga, á lo menys lo cansanci vostre. Y aixis vaig á terminar suscintament resumint mas ideas.

Crech que 'l Congrés deu fer sentir sa poderosa veu respecte á la unificació de Códichs, y deu manifestar la seva opinió de que no saltres desitxem que 's codifiqui, que 's reformi nostre dret, pero de que 's reformi combinant com avans deya, lo element històrich ab los principis moderns, ab lo esperit dels nostres temps.

Y avants de dar per enterament acabat aixó, ja que casi tots los que m' han precedit en l' us de la paraula han procurat convenseus y persuadirvos de que tenian autoritat y competència respecte de la qüestió que ara 's debat, jo faré un petit argument.

«Sou competents pera tractar aquest punt de la unificació de códichs? ¡Teniu autoritat pera tractar aquest punt? Lo Congrés Catalanista está en son plé dret y competència pera tractar de aquest punt, y aixó, senyors, qui menos ho pot negar es aquell que te la sort de possehir una brillant intel·ligència y de haberla banyat entre crestallinas aigües de las idees modernas, porque aquell que aquesta sort té y ha tingut, no pot desconeixer que es competent lo poble sens distinció de classes ni persones, que es competent pera formar las lleys; y si vosaltres sou competents pera formar aquestas lleys (com no heu de serho per emitir la vostra opinió respecte si se'us han de arrebatar ó no se us han de arrebatar? Lo qui es competent pera lo mes, es competent pera lo menos: si lo cos social te dret sens distinció de classes ni posicions pera intervenir en la formació de las lleys, be teniu dret vosaltres pera mostrar vostra opinió respecte la conservació del nostre dret. (Aplausos.)

Estiguéu segurs, donchs, de vostra competència pera fer sentir vostra opinió. Y tan debò que la meva veu com totas las que s' han alsat en aquest Congrés serveixi pera formar un estret llàs de unió entre tots los que estimém á Catalunya, á fi de que units nos siga mes fàcil lograr pera Catalunya lo ben estar que tots li desitxem, y després un brillant y venturós esdevenidor. (Molt be. aplausos prolongats.)

Lo SR. PRESIDENT: Se alsa la Sessió. La pròxima se anunciarà com sempre pe 'ls periódichs, y procurarem que en ella la Comissió nombrada en la passada pera dictaminar sobre 'l primer tema nos ofereixen son treball pera la deliberació.

Sessió celebrada per lo Congrés Catalanista lo dia 3 de Novembre á las 9 de la nit en lo teatro del Tivoli.

Presidencia de don Valenti Almirall.—Assistian á la Mesa los senyors Soler y Arabia, vice-presidents y Maluquer y Arus, secretaris. Bastants membres; molt publich.

Lo SR. SECRETARI.—Se obra la sessió i legintse l' acta de la anterior.

(Lo Sr. Secretari la llegeix.)

SR. PRESIDENT: Hi ha algú que vulgi dir alguna cosa sobre l' acta? (Alguns: Sí, sí.) Queda aprobada.

Senyors: Avans de comensar, ja que lo acort de la constitució de la Academia de la llengua catalana fou declarat executiu per lo Congrés, dech donarvos compte de son resultat. Convocats per la mesa del Congrés los senyors que segons aquell acort eran declarats académichs natos ó fundadors de dita Academia, se reuniren, personalment ó per medi de representació, en lo històrich saló que la Academia de Bonas Lletres te en lo edifici de Santa Agueda los senyors següents: don Manel Milà y Fontanals, don Joaquim Rubio y Ors, don Mariano Aguiló, don Antoni de Bofarull, don Victor Balaguer, don Adolf Blanch, don Lluís Cutchet, don Frederich Soler, don Francesch Pelay Briz, don M. Victoriá Amer, don Albert de Quintana, don Damas Calvet, don Angel Guimerá y don Francesch Ubach y Vinyeta.

Desde luego se 'ls hi llegiren per un dels secretaris presents las bases que habia acordat lo Congrés y habentse vist que de los presents allí, 'l de mes edat era don Manel Milà, quedà desde aquell moment president interi. Després de aixó alguns, no la majoria dels allí reunits, digueren que per qüestions de delicadesa desitxaban antes de acceptar en definitiva consultar al cos de adjunts, del que habian rebut lo títol de mestres en Gay Saber, si debian ó no acceptar lo càrrec pera 'l que los designaba lo Congrés; y la mesa habent acabat sa tasca, després de entregar los documents al president de edat, se retirà quedant en vias de constitució la academia de la llengua catalana. (Aplausos).

Lo SR. SACASES: Demano la paraula.

Lo SR. PRESIDENT: Segueix la discussió del segon dels temes proposats al Congrés y te la paraula lo senyor Maluquer.

SR. SACASES: Demano la paraula per una qüestió incidental.

SR. PRESIDENT: Essent aixis que la escrigui.

SR. SACASES: Tal vegada no 's necessiti porque es simplement pera manifestar mon desitx de que lo Congrés acordí que veu ab molta satisfacció los treballs que 's fan á Balaguer per la qüestió del carril del Noguera Pallaresa. Crech que es qüestió interessant per Catalunya y lo Congrés deu manifestar tota sa adhesió á n' aquells treballs.

SR. PRESIDENT: Precisament després de sabut lo que tractava de proposar lo senyor Sacases crech que val la pena de que sigui una proposició escrita en tota forma, suscrita per dotze individuos. Aixis es que 'l senyor Sacases podrà redactar la proposició y mentrestant, seguirà la discussió del segon tema. Està en l' us de la paraula lo senyor Maluquer.

Lo SR. MALUQUER: Senyors: al iniciarse aquesta discussió sobre la unificació de códichs dugui á mos companys de mesa, que 'm proposaba pendrehi part, y dir sisquera fossen breus paraules manifestant ma pobla opinió respecte aquest tema tan interessant. Pero dech confessar, ab la franquesa que 'm caracterisa, que en lo estat actual de aqueixa discussió, ja casi hauria renunciat á dir-hi res sino se m' hagués recordat aquest matí la paraula que ab la mesa tenia empenyada.

Y lo motiu d' aixó es molt sensill.

(Seguirà.)

PERFUMERÍA FINA ESTRANGERA.

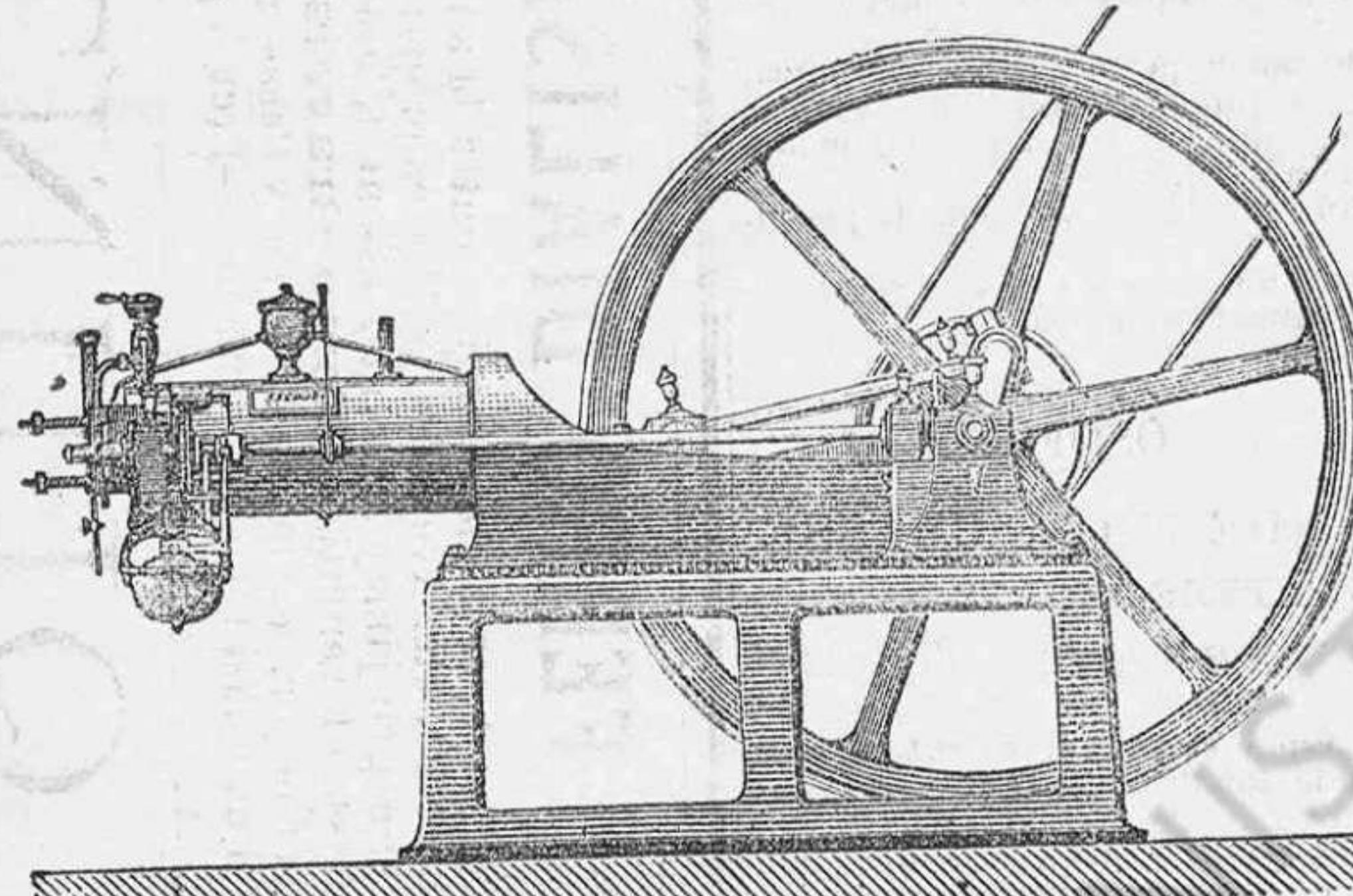
ESPECIALITAT

en sabons, polvos y essencias de tocador de las principales fábricas francesas.

VENTA AL DETALL, PREU DE FÀBRICA

PASSATJE DEL CRÉDIT, NÚMERO 1, ENTRESSUEI.O.

MIQUEL ESCUDER

FABRICA EN LA BARCELONETA.

FABRICA DE
MOTORS MOGUTS PER GAS

De mitx, 1, 2, 3, 4 y 5 caballs de forsa. perfeccionats, sòlits y a preus molt econòmichs.

GARANTITS

FABRICA DE
MAQUINAS PERA COSIR

De tots los sistemes mes adelantas fins avuy, y las tan renombradas AURORA pera famílies è industrials.

VENDAS A PLASSOS.

LA GACETA DE LA INDUSTRIA

Y DE LAS INVENCIONS.

Periódich semanal dedicat al estudi de las ciencias, arts, legislació y comers en sas relacions ab la industria.

DIRECTO: D. Ventura Serra, Ingenier.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: En tota Espanya per un any 18 pessetas.—Un semestre 10 pessetas.—Províncies de Ultramar per un any 20 pessetas.—Estranger per un any 25 pessetas.—Números sueltos 50 céntims.—**ANUNCIS:** à raho de 7 céntims per centimetro quadrat que ocupin ab rebaja del 25 per 100 als suscriptors.—Rebaja proporcional als no suscriptors que anuncihin periòdicament y segons la importancia del anunci.

Direcció y administració: Carrer Condal, 24, 1.er

PASTILLAS DE NIELK

DE
CLORAT DE POTASA COMPRIMIDAS
PE LA LAZ

ENFERMETATS DE LA GUIGANTA.

Auginas agudas y crónicas, bronquitis, ulceracions bucais y faringeas, salivació mercurial, fetidesa d' ale, estinció de la veu, difteria, crup, etc etc.—Preu 6 rals, capsula. Se ven en las principals farmàcias.—Depòsit general: Dr. Masó, Rambla de Estudis, número 7, Barcelona.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l' Elixir de Garriga.

De venda en sa farmàcia, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

CURACIO DE LAS MALALTIAS DE LA VISTA.

Tractament especial que esclueix càustichs y operacions. Grans y positius resultats. Consultas de 12 á 2 y de 6 á 8.

ASALTO, 27, primer.
Gratis als pobres de 3 á 4.

TINTORERIA

de Agustinoy, Sant Ramon, 17.

Un sobretodo tenyit,	12 rals.	Rentat,	6
Un jaqué	10 "	"	8
Americana	8 "	"	7
Un pantalon	7 "	"	4
Una armilla	4 "	"	2.50, 15

NO MES CABELL BLANCH TINTURA LLADÓ

Es la única pera tenyir lo cabell en un minut sens tacar lo cútis; no te rival en l' Univers.

A 17 rals, laboratori químich de don Joseph Lladó y Creus, carrer de la Boqueria, 26, primer, Barcelona. Madrid, carrer Major, 41, drogueria.

B ARCELONA.

FERRO DIALISAT AGUILAR.

Preferit per los metjies mes eminentis als altres ferruginosos pera combatre la anemia, clorosis, debilitat, extenuació, etc.—Frasco 12 rs. Dolsos de FERRO DIALISAT, bismut y peprina pera la curació de las irritacions del ventrell y del tubo digestiu. Aixerop de ferro dialisat. Los mateixos usos que l' anterior, essent agrable al paladar.—Preu del frasc 2.50 pesetas. Végnitse los prospectes

RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 37.

BARCELONA.

PASTA PECTORAL DEL DR. ANDREU.

Remey segur contra tota classe de tos per fortá é incòmoda que siga.

Classificació de las virtuts de aquesta pasta en las diferentes varietats que presenta aquella enfermetat.

LA TOS ronca y fatigosa, qu' es síntoma casi sempre de tisis y catarros pulmonars, disminueix mo tissim ab aqueix medicament rebaixant per complert los accessos violentos de tos, que contribueixen molt al decaiment dels malalts.

LA TOS continua y pertinàs produuida per moltes pessigollas en la garganta, á voltas de caracter herpètic, se corregeix al moment ab aquesta pasta y desapareix luego ab l' aussill d' un b-n i separatiu.

LA TOS seca, convulsiva, interrompuda moltes vegadas per sofocació, com passa als astmatics y personas excessivament nerviosas per efecte d' una gran debilitat, se combat perfectament ab aquesta pasta pectoral.

LA TOS ferina ó de coqueluche, que ataca ab tanta persistencia als noys causants dels vòmits, desgana y fins espouts sanguineos, se cura ab aquesta pasta, majorment si se l' accompanya algun decuit pectoral y analéptic.

LA TOS catarral ó de constipats y la dita vulgarment de sanch, ja sia fresca ó crònica, se cura sempre ab aquest preciós medicament. So numerosíssims los exemples de curacions obtinguts en personas que de molts anys patian seniblant tos, tan incòmoda y pertinàs, que l' més petit constipat se reproduzia d' una manera insufrible.

S' han d' advertir que moltes tisis pulmonars prevenen d' una simple tos, ocasionada per un constipat mal cuidat.

Aquest gran medicament es, pues, sempre segur pera curar en uns cassos y combatre en altres una enfermetat de quals terribles resultats se veuen diariament exemples.

ALIVI Y

CURACIÓ DEL

ASMA

ÓSOFOCACIÓ
DE TOTA CLASSE

PER LOS CIGARRETS BALSÁMICHS Y 'LS PAPERS AZOATS.

Remey prompte y segur que penetra directament, en forma de fum, dintre del aparato respiratori.

Fumant un sol cigarro encar que en los atachs més forts d' Asma, se sent al instant un gran alivi. La espectoració se produueix més facilment, la tos s' alivia, lo pit funciona ab més regularitat y l' malalt respira després librement.

Aquests cigarrets porten una bi quilla tant cómoda que no embruta 'ls dits y 's aspira 'l fum ab extraordinaria suavitat, poguent fumarlos las senyoras y peregrines més delicadas.

LOS ATACHS D' ASMA per la nit s' calman al instant ab los papers azoats, creuantne un dintre la habitació; de modo que l' malalt que s' veu privat de descansar, sentintse després un agradable benestar que s' converteix en lo més apacible son.

Deposit Central d' aquests medicaments: Farmàcia de son autor en Barcelona, y s' trobarán també de venda en las principals Farmàcias de totas las poblacions d' Espanya y d' Amèrica, així com en França, Itàlia y Portugal.

UNA PESETA PER SETMANA!

VENDA DE RELLOTJES A PLASSOS

BASAR ECONÓMIC

RAMBLA DELS ESTUDIS NUM. 11,

¡LO TEMPS ES OR! diuhen los INGLESES.

Aquesta veritat nos ha fet entrar en lo desitx de ceneixer quin es lo temps (per lo tant l' or) que la classe jornalera de Barcelona pert diariament. Segons datus exactíssims presos en los centros fabrils, los trevalladors perden cada dia en son conjunt **1250 duros!!** ?Y perque? Per no arribar á l' hora senyalada del trevall en sos respectius tallers ó fàbricas, puig sapigut es que pert un quart de jornal 'l que arriva després del toc de campana. ¿Quina es la causa que motiva aquesta falta d' exactitud en l' honrat y laboriós trevallador? La falta d' un rellotje despertador. Molts no l' tenen per purt descutit, altres per no poguer sempre desembolsar de una sola vegada una cantitat que necessitan pera atendre al cuidado y educació de sos fills.

Donchs bè ja s' ha trobat un remey per aquest mal que recau demunt de la classe menesterosa.

Aruy per 4 rals setmanals se pot adquirir en lo Basar Econòmic un rellotje despertador garantit per un any al mateix preu ó millor dit mes barato que en qual-sevol part.

Ningú desconeix la necessitat de tenir un rellotje á casa seva; l' empleat, lo botiguier tots estem subjectes á la exactitud d' una hora determinada.

Al que compri un rellotje al contat, se li beneficiará un descompte de 15 per 100 sobre los preus generals.

Hi ha un inmens assortit de rellotjes de tota classe desde **dos duros** fins á **100 pessetas**.

FERRO DIALISAT CASES.

Recomenat per la classe médica contra la anemia, clorosis, estenuació, debilitat, leucorreia, etc. Aventaja 'ls demés preparats de ferro per no tenir olor, sahar ni ennegrir jà may las dents, essent tolerat per los estòmachs més delicats. Reemplassa ab ventaja al **Ferro Bravais**.

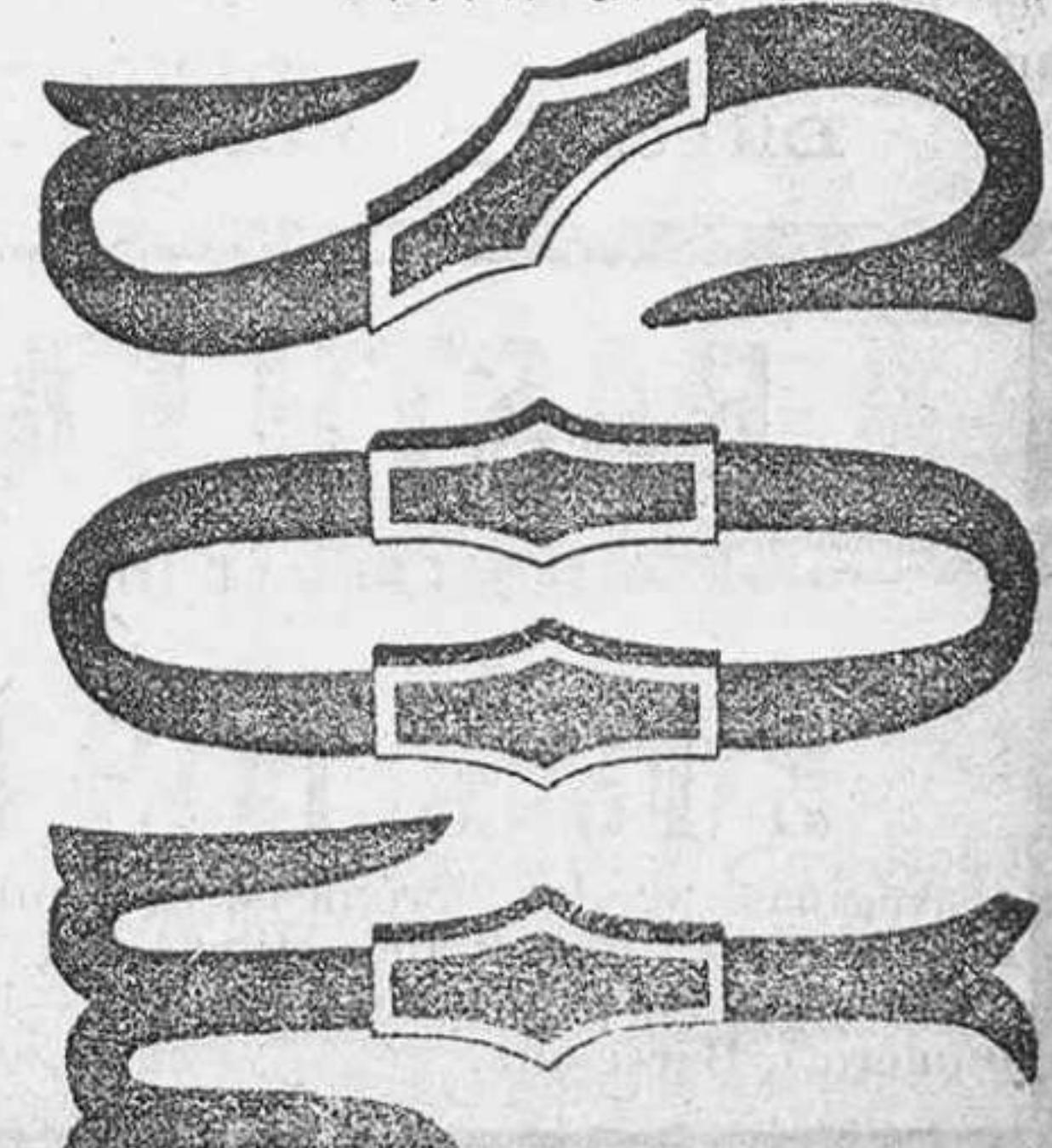
Al por mayor, Farmacia de Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.--Barcelona: Al detail en quasi totes las farmacias.—Preu 3 pessetas pot.

QUINTAS.

Se gestiona la tramitació tota classe d' expedients d' exercici legal y 's defensan devant las oficinas del Exm. Ajuntament y Diputació. No s' percebeix en honoraris fins la terminació del expedient. Oficinas particulars, Hospital, 6, 2.º Centro de Contratacions.

AMBARINA VEHIL

Essent avuy los únichs possessors del verdader y pur LIQUIT AMBAR Y habent pogut conseguir sa associació ab los principals calmants que ab tan bon èxit usa la ciencia, no titubején en asegurar ser nostra PASTILLA PECTORAL AMBARINA la mellor pera la curació de la TOS PULMONAR, ferina, la sequedad de las fauces y gargamella y demés enfermedats de las vias respiratorias. Se ven en la Farmacia Vehil, Vidrieria, 2 y 4, Barcelona, y en las principals d' Espanya, Amèrica y Portugal.

SE HAN ACABAT LOS DOLORS.

SE HAN ACABAT LOS BRIANS (VULGO HERPES.)

Xarop depuratiu Duval.

Se ven en la farmacia de Martinez successor de Tremoleda, carrer de San Rafel, num. 2, cantonada al de Robador.—Barcelona.

Los que desitxin veures lliures de tan molestas dolencias que prenguin lo tan acreditad XAROP DEPURATIU DUVAL, junt ab las pindolas depurativas ab la seguritat que 'ls desapareixerà lo dolor REUMATIC (ó siga lo provenient de humids, lo dolor NERVIOS, lo dolor OSTEOCOPO ó siga lo que reconeix una causa especial) que los incomodi. Las personas que pateixin de BRIANS trovarán en dit xarop per de promte un verdader alivi y continuantlo lograran curarse del tot tan molesta malalta.

La experientia de mes de 40 anys nos ha demostrat que lo us de tan acreditad depuratiu ha portat á cap en aquest espai de temps innumerables curacions tan per los facultatis que l' han administrat com per las personas que ellas per si l' han pres y las numerosas demandas que d' ell s' hen fan cad' any, son la millor garantia de tot lo que podem dir respecte tan acreditad XAROP DEPURATIU.

Unich dipòsit en Barcelona.

Farmacia de Martinez, successor de Tremoleda, San Rafel, 2, cantonada al de Robador.

NOTA.—Cada ampolla de xarop depuratiu Duval val 12 rs.—Las pindolas depurativas que accompanyan á tan admirable xarop, 2 rs.—Prencentas sis se fa le descompte del 10 per cent, y prencentas dotze lo 15.—Prospectes de franch.

BATISTA COSTA, DENTISTA.

Doctor en medecina y cirujía dental.

Garantisca tota classe de pessas y dentaduras artificials sense ganxos ni ressort. Especialitat en la curació de las enfermetats dentarias sens extraurer los caixals.—LIBRERIA 10 y 12, pis segon.

JULIO DUFRESNE.

DENTISTA DE PARIS, reb de 9 á 12 y de 3 á 6.

RAMBLA DEL CENTRO, 8, pis segon, al costat del Liceo.

Marca de la fábrica.

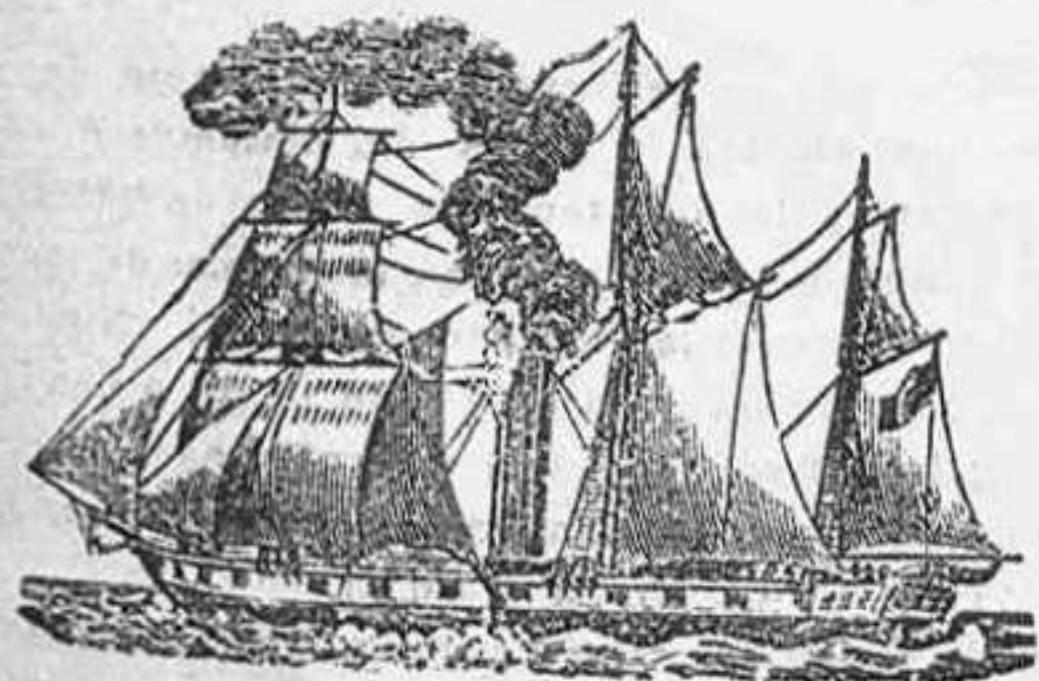

CALSAT A MAQUINA.

BARATURA SENS IGUAL.—Carrer de la Fusteria, 5. Botinas pera caballer de 7 pessetas y mitja á 12.—Id. pera senyora de 6 á 13. Tot lo calsat portará estampada en la sola la marca de fábrica.

OBERTURAS DE REGISTRES.

VAPORS CORREUS DEL MARQUÉS DE CAMPO ENTRE LA PENINSULA Y LAS ISLAS FILIPINAS PER LO CANAL DE SUEZ.

Primera y única linea regular de vapors correus.

Viatges rodons mensuals en dia fixo de Liverpool á la Corunya, Vigo, Cadiz, Cartagena, Valencia, Barcelona, Port-Said, Aden, Punta de Galles, Singapore y Manila.

LO VAPOR VALENCIA,

surtirà del port de BARCELONA lo dia 1.er de Febrer pròxim, á las quatre de la tarde, pera lo de MANILA fent escala en SINGAPORE y anteriors ports del seu itinerari.

Admet carga y pasatgers pera dits punts.

La carga deurà entregarsela los dias 28 y 29 en lo moll del Rebaix.

Se despatxa per sos consignataris senyors Borrell y Companyia, plassa de Medinaceli, núm. 7, y tras-Palacio, 9. Agencia de Aduanas.

MONO

ANIS DE

Se recomana per ser lo mes agradable y digestiu de tots quants son coneiguts fins avuy.

De venta en totas las dulcerías, tendas de comestibles y cafés.

VIASTURINARIAS

ESTRENYIMENTS, MAL DE PEDRA, CATARRO DE LA VEIXIGA, etc., etc.

Lo Dr. Salvat, especialista en ditas enfermetats, premiat en públicas oposicions, emplea ab la duració quants medis estan en us en las clínicas de Paris y Y altres del Extranjer. Reb de 11 á 1 y de 6 á 8. De 5 á 6 exclusiu per las seyyoras Portaferrisa, 11 1º.

MONO

Ultim manual de la Salut, lo mes complet de tots, ab notas acaloratorias: diccionari de paraulas tèniques en castellà, català y Francès; cauas y defensas, gran farmacopea y cassos práctichs per lo Dr. Puigferrer. Mètodo al que deuen sa salvació molts deshuciats en tifus, tísis, venéris, herpes, reumatisme, etc.—Se ven, carrer de Sant Pau, núm. 13, pis primer. porta primera.

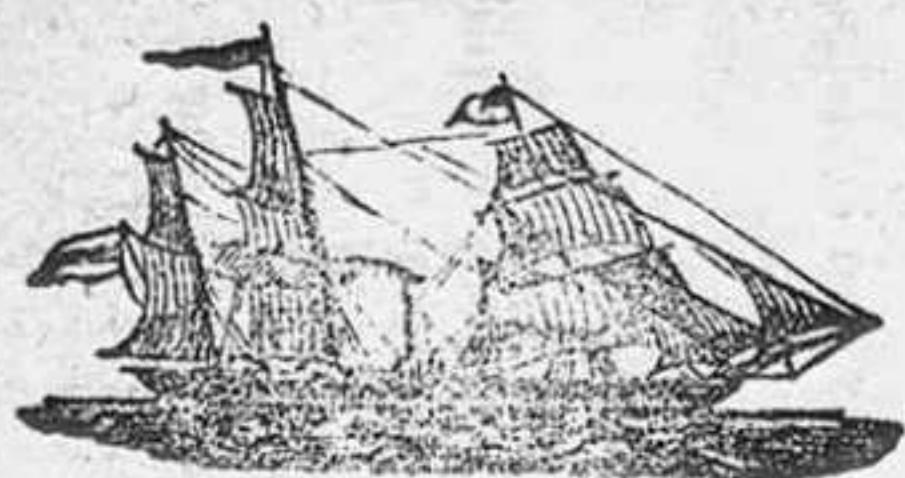
RASPA

ACADEMIA de Solfeig, piano, cant y composició, per lo professor don Teodoro Mayol, concell de cent, 373, primer pis, porta primera.

Curació radical de dolor de caixals.

No mes extraccion: s' calma instantaneament lo dolor per medi d' un nou descubriment assegurant la curació. Plassa Sant Agusti Vell, número 15, pis tercer Horas de consulta de 10 á 4,

PERA MONTEVIDEO Y BUENOS-AIRES

Lo nou y magnífich vapor inglés
de 4000 toneladas

DOTTEREL

Sortirà de Barcelona lo dia 27 de Janer admetent carga pera 'ls citats perts.—Se prega als senyors cargadors se serveixin pasar nota de lo que desitjin embarcar per dit vapor ab la deguda anticipació.

Pera l'ajust de fletes y demés pormenors dirigirse á son consignatari, D. Joseph Lluis Poggio, carrer de la Marquesa, número 2 entresuelo.

PERA MONTEVIDEO Y BUENOS-AIRES.

Sortirà vapor directament sensa tocar en RIO-JANEIRO el dia 27 de Jener de 1881, salvo casos de forsa major, admetent pasatgers. Dirigirse carrer de Corretjer, n.º 5, 2.º casa de don Salvador González Amat, Barcelona.

TELEGRAMAS

Noticias del exterior

Segons los darrers telegramas dels diaris estrangers.

Conspiració Nihilista. — Telegrafian de Kiew lo 19 de Janer que lo diumenge últim, dos homens y dues donas varen ser detinguts, baix la prevenció de que perteneixian á una Societat secreta ilegal.

Las averiguacions posteriors han portat lo descubriment de programes terrorífics, pre-dicant l'incendi y l'assassinat polítich. Se han trobat igualment una munió de revolvers, punyals, destrels, aparatos d'impre-sió, sellos clandestins y una gran porció de proclamas revolucionaries. Se han trobat ademés 122 exemplars d'una proclama re-dactada en nom d'una Associació de treva-lladors, y relativa al assassinat d'un fun-cionari públich del districte militar de Kiew.

Aquesta proclama que té la forma de fallo judicial, parla de l'assassinat com un fet consumat, y debia ser publicada després d'executat. Tot ja estava preparat pera come-tre lo crim, que s'ha pogut evitar, gracies á l'aparició del document de que 's tracta.

Situació d'Irlanda. — Quaranta tres mem-bres de la Lliga Agraria han sigut demanats devant del Tribunal de Listowel.

Setze d'altres ho han sigut pel Tribunal de Waterville. Entre aquells últims s'hi tro-ba un capellá catòlic. La situació s'agrava de dia en dia y á la menor guspira de foch es molt probable qu' esploti la mina.

Qüestió d'Orient. — El *Morning Post* pu-blica una circular del ministre d'Estat fran-cès de fetxa recent dirigida á Mr. de Mcny ministre plenipotenciari de Frausa á Atheneas. En aquest document s'ataca la conduce-ta de Grecia, que demostra la seva ingrati-tut provocant una nova guerra y probant que la nació helvética ha interpretat molt malament los acorts del Congrés de Berlin. La circular acaba dihent que si la Grecia no se somet á las decisions del arbitratje inter-nacional, ella sola será responsable dels re-sultats y 'n sufrirà las consecuencias. Aquest document ha causat profunda sensació, per-que aclara los desitxos del govern, respecte á aqueixa qüestió, fins ara molt confosa.

L'arbitratje retxassat. — Assim-Pachá ha fet la declaració verbal, pero formalisadora, de que la Porta retxassa l'arbitratje per eure que podria portarla mes lluny de lo que convé á sos interessos.

L'agitació agraria. — Lo comtat de Clare y gran part del comtat de Sligo se trovan en tal estat d'agitació, que s'ha fet necessari aumentar considerablement las forsas de policia.

Telegramas particulars.

Madrit 22 á las 2'30 matinada. — La *Gace-ta* publica un real decret reformant ab arre-glo al article primer lo reglament de la de-marcaçió notarial. Inserta també varias dis-posicions de Ultramar.

Bolsa.—Consolidat, 22'47.

Madrit 22 á las 9'30 matí. — S'ha senyalat lo dia 26 pera la reunio de la Junta de Aran-cels, qual sessions s'habian suspés.

Madrit 22, á las 3'15 tarde. — S'ha autori-sat als deportats cubans que están en Mahó, pera transitar lliurement per Menorca.

La junta gestora del ferro-carril de Can-franc se propone oferir la presidencia al Je-neral Jovellar, 'l qual está disposat á acep-tarla.

Es probable que continui la suspensió de las sessions en lo Congrés fins que s'aprobi lo Mensatje en lo Senat.

Continúa parlantse de crissis, circulant va-rias candidaturas. Los ministerials la ne-gan.

Bolsa.—Consolidat, 22'45.—Bonos, 99'55.—Subvencions, 43'25.

Madrit 22, á las 3'45 tarde. — Se comenta l' article publicat per *El Liberal* contra en Castellar ab la aprobació d'en Mártoes y en Carvajal.

En lo Senat s'ha comensat la discussió del Mensatje.

Madrit 22, á las 5'15 tarde. — Avuy s'ha firmat en la Bolsa una exposició demandant la unificació de la Deuta que han suscrit la majoria dels concurrents y de agents del co-legi.

La prempsa ministerial continua ocupant-se dels discursos d'en Balaguer y d'en Sa-gasta.

Madrit 22, á las 7'15 nit. — Una avinguda del Guadiana va destruir lo pont de Mérida é interceptá la comunicació en la linea férrea, quedant interromputs los correus.

La comissió del Congrés ha entregat avuy al Rey la resposta del Mensatje.

S'ha anunciat una nova crescenda del Guadalquivir, la qual fa temer la inundació de Sevilla.

Madrit 22, á las 7'30 nit. — *Senat.* — Lo se-nyor Leal ha apoyat sa esmena al projecte del Mensatje. En son discurs s'ha estés en

MEDICAMENTS LLEGÍTIMS

EXTRANGERS.

Se reben directament de França, Ingla-terra, Estats Units de Amèrica, Alema-

Al per major y menor: Preus reduïts.

DIPÓSIT: S. Alsina, PASSATGE DEL CRÉDIT, 4

EDUARDO LOPEZ.

*Classes de cálcul mercantil,
teneduría de libros, reforma de tota
classe de lletra, ortografía y corres-
pondencia comercial*

A SATISFACCIÓ DEL ALUMNO.

Végeintse sos quadros. Viu, Càrme, 19, 1.º

consideracions sobre l'estat de la Hisen-da en la illa de Cuba, retirant després la es-menya.

S'ha llegit á continuació la d' en Camacho que aquest no apoyará fins al dilluns, en virtut de que lo avansat de la hora ha fet alsar la sessió.

Paris 22. — Continúa 'l temporal de neus. Hi han hagut grans naufragis en la mar del Nort.

Son horrorosos los detalls dels estragos causats per las inundacions en Bèlgica y Holanda.

S'ha confirmat la derrota dels peruvians, calculantse en 7,000 los morts que han tingut. Los chilenys s'apoderaren de 70 ca-nors y feren 2,000 personas.

Los goberns de Inglaterra y dels Estats-Units se preparan per interposarhi sa me-diació á fi de obtindre que 's firmi la pau.

BUTLLETI METEOROLÒGICH

DEL DIA D' AMIR

(Survey especial del DIARI CATALÀ.)

Baròmetro reduhit á 0 graus á las 9 matí.	754'034
Termometrº cent. á las 9 matí.	9'3
Humitat relativa á las 9 matí.	69'0
Tensió del vapor d' aigua á 1 s 9 matí.	6'2
Temperatura màxima á l'ombra durant las 24 horas anteriors.	11'8
Temperatura mínima á l'ombra durant las 24 horas anteriors.	6'7
Termometrº á Máxima.	22'2
Sol y Serena. Minima.	6'4
Vent dominat —Mas. 3-4.	
Es'at del Cel, 8'1.	

Notas.—Los núvol's penján la denominació de Ci-Cirrus) los que afectan la forma del filaments o cotó fluix; St. (Stratus) los que tenen la forma de barras o faixas; Cu (Cumulus) los que tenen la forma de torras balas de cotó o grans aglomeracions, y Ni. (Nimbus) quant 'l núvol' es de una mateixa tinta negra o cendrosa, es á dir: los núvol's de pluja y vent. Las diferents formas combinadas, se denominan respectivament: Ci-St, St-Ci, Ci Cu, Cu-Ci, St-Cu, b Cu-St.

La part despejada del Cel s'expressarà ab los deu pri-mers números.

Los vents en català son N (Tramontana), NE (Gar-gall), E (Llevant), SE (Xaloch), S. Mitjorn SO. Lla-veig, O. Ponent, y NO. Mastral. Quals abreviacions son:

T G. Lnt, X. Mit, Llx, P. y Mas.

La forsa del vent s'expressarà ab los números des-de 1º calma, al 5 huracá.

Imp. El Porvenir, á c. Mañós y Ballester, Tallers, 51-53